ИСТИҚЛОЛ НУРИДАН БАҲРАМАНД ДИЁР

ИШОНЧ

ШУ АЗИЗ ВАТАН БАРЧАМИЗНИКИ!

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси

9 август 1996 йил, ЖУМА

№ 63 (310)

ПРЕЗИДЕНТ МОСКВАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

8 август куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Москвага жўнаб кетди. У Россия давлат раҳбарининг ўз лавозимига тантанали равишда киришиш маросимида қатнашади. Президент Борис Ельциннинг инаугурация маросими 9 август куни Кремлда бўлиб ўтади.

— Биз Россиядаги Президент сайловидан олдин, сайлов арафаларида Президентликка номзод Борис Ельцин ва унинг тимсолида ушбу мамлакатдаги демократик кучларни қўллаб-қувватлашимизни бир неча бор такрорлаган эдик, — деди Президент Ислом Каримов аэропортда журналистларнинг саволларига жавоб берар экан. — Россиянинг жаҳон миқёсидаги ўрнини ҳисобга оладиган бўлсак, сайловда мамлакатдаги демократик кучларнинг ғалаба қозонишидан барча манфаатдор эди. Биз бундан буён Россия демократик ўзгаришлар йўлидан дадил боришига аминмиз ҳамда бу давлат билан ўзаро муносабатларни янада мустаҳкамлашга тайёрмиз.

Тошкент аэропортида мамлакатимиз раҳбарини Ўзбекистон Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов, Бош вазир Ў. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Б. Ғуломов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

Кузатиш маросимида Россия Федерациясининг Ўзбекистондаги муваққат ишлар вакили В. Ринза ҳозир бўлди.

(ЎзА).

● *Ўзбекистон мустақиллигининг беш йиллигига*

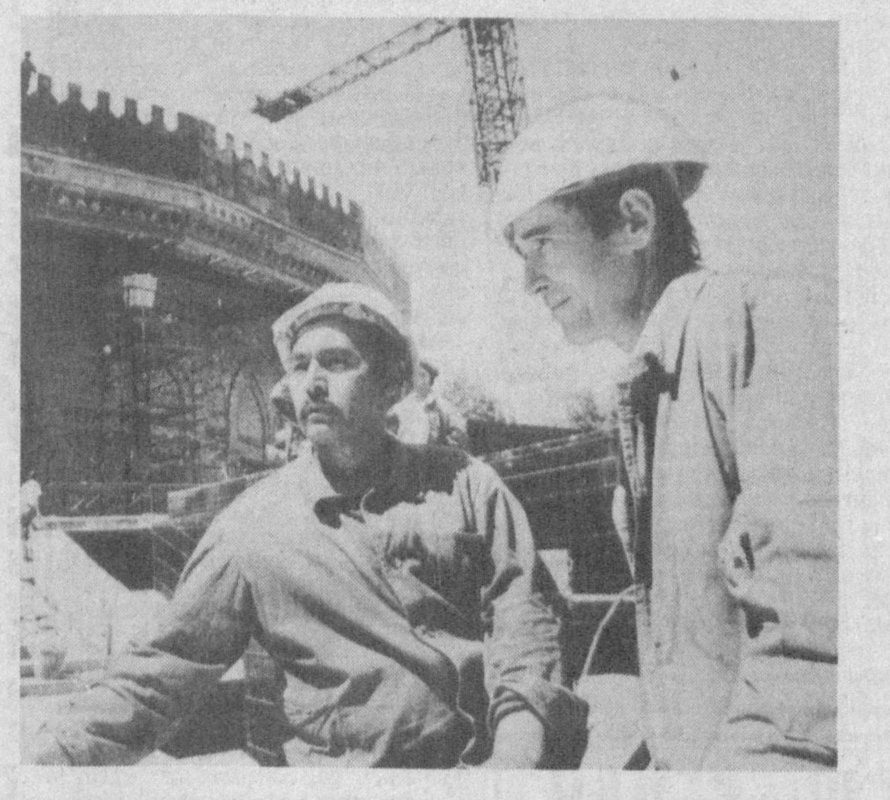

Тошкент. Амир Темур музейи қурилишида.

Р. ГАЛИЕВ суратлари.

АМИР ТЕМУР РУҲИ БАРҲАЁТ

Самарқанднинг номини дунёга машҳур қилган зотлардан бири Амир Темурдир. Унинг даврида тикланган улкан обидалар ҳамон минглаб хорижликларнинг эътиборини жалб қилиб келмоқда. Президентимиз И.А.Каримовнинг 1996 йилни мамлакатимизда Амир Темур йили деб эълон қилиш тўғрисидаги Фармонини самарқандликлар жуда катта қувонч билан кутиб олдилар. Чунки буюк давлат арбоби, соҳибқирон Амир Темурнинг номлари кўҳна Самарқанд билан чамбарчас боғлиқ. Шу туфайли шаҳарда улуғ бобомизнинг 660 йиллик тўйларига катта тайёргарлик кўрилаяпти. Меъморий обидаларни таъмирлаш, кўча ва хиёбонларни ободонлаштириш, янги объектлар қуришни ана шулар жумласидандир. Соҳибқирон номлари билан боғлиқ бўлган Гури Амир мақбараси Бибихоним масжиди, Руҳобод мақбараси, Регистон мажмуи ва бошқа меъморий обидаларда таъмирлаш ишлари бажарилмоқда. Жорий йилнинг ўзиги олти ойида таъмирлаш ишларига 125 млн. сўмдан ортиқроқ маблағ сарфланди. Бугун меъморий обидаларимизда олиб борилаётган ишлар ҳажмини бундан беш-ўн йил олдинги ишлар билан таққослашнинг ўзи қийин. Ўша йиллар обидаларда бор-йўғи 30-40 уста ишлаган бўлса, бугун бу ишлар билан 1500 киши банд. Устачилик жуда кам маблағ ажратиларди. Бунга иккинчи даражали иш сифатида қараларди, десак асло янглишмаймиз. Фақат мустақиллик туфайли боболаримиздан қолган қадриятлар қадр топди. Кўплаб таъмирловчи усталаримиз юбилей тантаналаригача яна бир неча ўн миллион сўмлик иш бажаришларига ишончим комил.

Юбилейга атаб Гури Амир ва Руҳобод мақбаралари орасида Амир Темур номли катта майдон барпо этилаяпти. Майдонни барпо этишга шаҳардаги кўпгина хўжалик корхона, ташкилот ва муассасалар салмоқли улуш қўшаётирлар. Бу майдон қадимий шаҳримиз кўркига янги бир жило бўлиб қўшилади.

Октябрь ойида ўтказиладиган юбилей тантаналарининг асосий қисми Самарқандда бўлади. Шу муносабат билан театрлаштирилган томоша ўтказиладиган Регистон майдонида кенг кўламда ободонлаштириш ишлари бажарилмоқда. Жумладан, 900 ўринли амфитеатр қурилаяпти. Меъморий ёдгорликлар билан бир қаторда соҳибқирон Амир Темурнинг машҳур боғлари ҳам тикланаяпти. Бу ҳақда вилоят ҳокимининг махсус қарори қабул қилинган.

Агар кимдир юбилей арафасида Самарқандда амалга оширилаётган ишлар шошма-шошарлик билан, сифатига эътибор берилмасдан бажарилаяпти, деб ўйласа, янглишган бўлади. Меъморий обидаларимиздаги таъмирлаш ишларини олим ва лойиҳачиларнинг қатъий назорати остида олиб борилмоқда. Бугун шаҳримизда республикамизнинг турли шаҳарларидан келган энг уста таъмирловчилар ишламоқда. Обидаларни безаш учун олтин Россиядан, оникс тоши Эрондан, мармар ва гранит республикамизнинг турли шаҳарларидан келтирилмоқда. Самарқанд ғишт заводи ойида 100-150 минг дона тўрт бурчакли, чидамли ғишт тайёрлаб бермоқда. Самарқанд чинни заводи, «Сафол» ва «Самарқандмармар» корхоналари жамоалари таъмирловчиларнинг ишончини енгил қилиш учун кечаю-кундуз меҳнат қилишмоқда. Энг асосийси бирор киши ёки бирор корхона ҳали бу ишдан четда қолмасликка ҳаракат қилаяпти.

Кейинги йилларда Республикамизнинг қадимий тарихи, маданиятини ўрганишга катта эътибор берилаётир. Буюк соҳибқирон Амир Темур ва темурийлар даври фани, маданияти, шаҳарсозлиги ва меъморчилик масалаларини ўрганиш борасида олимларимизга яқиндан ёрдам бериш алоҳида аҳамият касб этмоқда. Йил бошидан бошлаб илмий-маърифий соҳада юбилейга бағишланган тадбирлар ўтказиб келинмоқда. Жумладан, бугунгача иккита халқаро илмий анжуман ўтказилди. Шаҳар ҳокимлиги ва Ўзбекистон Фанлар Академияси Самарқанд бўлими ҳамкорлигида Амир Темур давридаги ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг турли масалаларига бағишланган илмий анжуман ўтказилди. Яна бир анжуман Амир Темур давридаги шаҳарсозлик ва меъморчилик мавзусини қамраб олди. Сентябрь ойида Алэнаур ҳамда Республика Амир Темур жамғармаси билан биргаликда яна бир халқаро анжуман ўтказиш ниятимиз бор. Анжуманда дунёнинг турли мамлакатларидан келган темуршунос олимлар қатнашадилар. Темур ва темурийлар даври тарихи, маданияти ва фанини ўрганишга бағишланган қатор илмий асарлар чоп этилаётир. Бу борада Фанлар Академияси Самарқанд бўлими томонидан амалга оширилаётган ишлар таҳсинга лойиқдир. Музей ва кутубхоналарда кўплаб санъат бағишлаб янгидан кўргазмалар ташкил этилаяпти. Бир сўз билан айтганда барча маданий-маърифий муассасаларимизда бўлаётган ишларни ташкил этишда жуда муҳим тортиб, олий ўқув юртларига, кутубхоналарга, маданият саройлари ва уйларида - ҳамма жойда улуғ бобомиз руҳи барқарор турибди. Албатта, барча тадбирлар шаҳар ҳокимлигининг бевосита иштирокида ва қўмагида ўтказилмоқда.

Шубҳасизки, Амир Темур оламшумул шахс. Худди шунинг учун унинг 660 йиллик тўйи дунё миқёсида нишонланаяпти. Бундан чексиз фахрланамиз. Ва шунга муносиб бўлишимиз керак. Темур авлодлари деган улуғ номни оқлаш учун Соҳибқирон шахсини, меросини чуқур ўрганиш, маънавиятини тарғиб қилиш, ёшларга шу асосда таълим-тарбия бериш талаб этилади. Бошқача айтганда, буюк Темур руҳи ҳар биримизнинг қалбимиздан чуқур жой олиши керак.

Кимлигимизни янада чуқурроқ англаб олишимиз учун биз ўз тарихимиз ва маданиятимизни, аждодларимиз урф-одатларини, уларнинг келиб чиқишини яхши билишимиз лозим. Тарихимизда Амир Темур алоҳида ўрин ва мавқега эга. Қизил империя тоғшунослари томонидан таҳқирланган, қатағон қилинган Соҳибқирон номини бош узра баланд кўтаришимиз, дилимизга жо қилишимиз вақти келди. Зеро, ўз даҳоларини ва қаҳрамонларини қадрлай олмаган халқни ким ҳурмат қилади?

Буюк Соҳибқироннинг 660 йиллик тўйлари тарихимиз ва маданиятимизнинг бугунгача очилмаган саҳифаларини очишга, уларни кўнгил билан ўрганишга туртки бўлади, деб ўйлайман. Тарихнинг кўп ибратомуз сабоқлари бор. Мустақил Ўзбекистонимизнинг янада гуллаб-яшнаши, бу ерда яшовчи халқларнинг тинч-тотув ҳаёти учун биз яна ва яна тарихга мурожаат қилмоғимиз керак. Азалий қадриятларимиз қарор топаётган бугунги кунларда Амир Темур шахсини унинг бой меросини ўрганиш, маънавиятини тарғиб қилиш алоҳида аҳамиятга эгадир. Амир Темур бизнинг ўтмишимиз, бугунимиз ва эртамизни муштараклаштирувчи улуғ даҳодир. Америкаликлар ўзларининг биринчи Президенти Жорж Вашингтон, французлар генерал де Голль, ҳиндистонликлар Махатма Ганди билан фахрланганлари каби, биз ҳам Амир Темур билан чексиз фахрланмоғимиз лозим. Бу муқаддас тўйгуни туйишимиз, фарзандларимизга ҳам мерос қилиб қолдирмоғимиз керак. Фақат шундагина «Биз кимиз? Қаердан келаяпмиз ва қаерга кетаяпмиз?» деган саволар олдида қийналмайдиган бўламиз.

Улуғ Соҳибқирон тўйлари арафасида бошланган ишлар албатта юбилейдан кейин ҳам давом этилади. Масалан, тарихий обидаларни таъмирлаш кўп йилларга мўлжалланган. Регистон мажмуидаги Тиллакори ва Шердор мадрасалари, Оқсарой ва Ишратхона мақбараларини таъмирлаш, улар атрофидаги ҳудудларни ободонлаштириш яқин йиллар режасига киритилган. Илмий-маърифий соҳада ҳам худди шундай бўлади. Буюк бобокалонимизнинг 660 йиллик тўйлари келгусидаги эзгу ишларга йўл очиб беради.

Дунёда сайёҳларни ўзига жалб этувчи шаҳарлар саноқли. Шулардан бири муқаддас Самарқанддир. Баъзи хабарларга қараганда, хорижликлар Самарқандга келиб кетиш, бу ердаги обидаларни ўз кўзлари билан кўриш учун йиллаб навбат кутишаркан. Демак, нафақат шаҳримиз, балки республикамиз учун ҳам самарали соҳа бўладиган туризмни ривожлантириш керак. Амир Темур тўйи арафасида бошланган таъмирлаш ишлари бу борада яна бир имконият очади.

Келгусидаги режаларимиз катта. Яқин йилларда шаҳримизнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётида эътиборга лойиқ ўзгаришлар бўлади. Вақти билан бу ўзгаришларга гувоҳ бўламиз.

Биз бутун халқимиз билан биргаликда Республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги ва буюк соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллик тантаналари арафасида турибмиз. Отахон-онахонларимиза иймонли, диёнатли бўлишларини, ёшларимизга Ватанини муқаддас билишларини ва унинг равнақи йўлида ҳормай меҳнат қилишларини, барча юртдошларга эса омонлик, тинчлик, ҳамжиҳатлик тотувлик тилаб қоламан. Ҳар биримиз Президентимиз айтганидек элим деб, юртим деб ёниб яшайлик ва юртбошимизга, халқимизга фидойи бўлайлик.

Азиз НОСИРОВ,
Самарқанд шаҳар ҳокими

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАНИНИНГ БЕШ ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН АМНИСТИЯ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг беш йиллиги муносабати билан инсонпарварлик тамойилига амал қилган ҳолда, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 93-моддасининг 20-бандига асосан

ҚАРОР ҚИЛАМАН:

1. Озодликдан маҳрум этилганларнинг қуйидаги тоифаси озодликдан маҳрум қилиш тарзидаги жазодан, шунингдек, озодликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазолардан озод қилинсин:

а) Иккинчи жаҳон уруши иштирокчилари ва уларга тенглаштирилган шахслар, шунингдек, Чернобил атом электростанциясидаги авария оқибатларини тугатишда иштирок этган шахслар;

б) аёллар ва вояга етмаганлар;

в) ёши 60 дан ошган эркаклар;

г) биринчи ва иккинчи гуруҳ ногиронлари.

2. Биринчи марта уч йилгача муддатга озодликдан маҳрум этилган шахслар, шунингдек, озодликдан маҳрум этиш билан боғлиқ бўлмаган жазоларга ҳукм қилинган шахслар жазодан озод қилинсин.

3. Биринчи марта беш йилгача муддатга озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган ва белгиланган жазо муддатининг камида учдан бир қисмини ўтаган шахслар жазодан озод қилинсин.

4. Эҳтиётсизлик орқасида жиноят қилгани учун ўн йилга қадар муддатга озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган ва белгиланган жазо муддатининг камида ярмини ўтаган шахслар жазодан озод қилинсин.

5. Фармон кучга киргунига қадар содир этилган жиноятлар юзасидан олиб борилаётган барча тергов ишлари ва судда кўрилмаган ишлари тугатилсин:

а) 1-моддада санаб ўтилган ва Фармоннинг 7-моддаси таъсирига тушмайдиган шахсларга нисбатан;

б) ижтимоий хавфи катта бўлмаган жиноятларни содир этган шахсларга нисбатан.

6. Мазкур Фармонга асосан озод қилинмайдиган шахсларнинг қуйидаги тоифаси учун жазо муддатининг ўталмаган қисми қисқартирилсин:

а) биринчи марта қасддан қилган жинояти учун беш йилга қадар муддатга озодликдан маҳрум қилинган, шунингдек, эҳтиётсизлик орқасида жиноят содир қилган шахсларга белгиланган жазо муддатининг ярми;

б) қасддан қилган жинояти учун беш йилдан ортиқ муддатга озодликдан маҳрум қилинган шахсларга белгиланган жазо муддатининг тўртдан бир қисми.

7. Фармоннинг 1-5-моддалари ўта оғир жиноятлар учун (Жиноят кодексининг 167-моддаси 4-қисми «А» бандида кўрсатилган жиноятларни содир қилганлар бундан мустасно), жиноий уюшмалар таркибидаги жиноятлари учун, ўқотар қуроллар ва гиёҳвандлик воситаларини ўтказиш (сотиш) билан боғлиқ жиноятлари учун ҳукм қилинганларга, ўта хавфли рецидивистларга, шунингдек, жазони ўташ тартиботини ашаддий бузувчиларга нисбатан қўлланилмайди.

Фармоннинг 6-моддаси жазо ўташ тартиботини ашаддий бузувчиларга нисбатан қўлланилмасин.

8. Фармон эълон қилинган кундан кучга киради ва тўрт ой мобайнида ижро этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил, 7 август.

АВТОМОБИЛЬ-КРЕДИТГА

Асака шаҳрида иш бошлаган ва минтақада биринчи бўлган «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасининг барпо қилиниши республика ҳаётида катта воқеа бўлди. Бу йил «Дамас», «Тико» ва «Нексия» автомобилларни экспорт қилиниб, чет мамлакатларга сотила бошлайди. Мазкур автомобиллар хоҳирнинг ўзидек аҳоли уртасида катта қизиқиш уйғотмоқда, уларга нисбатан эҳтиёж ортмоқда.

Янги автомобиллар турли киефаси куркамлигидан ташқари, ўзига хос дизайнга ҳамда пухта техник курсаткичларга эга. Улар ҳар жиҳатдан қулай ва тежамлидир. «Дамас», «Тико» ва «Нексия» автомобилларни жаҳон андозалари талабларига тула жавоб беради.

Андижон шаҳрида янги замонавий автосалон фойдаланишга топширилди. Бу ерда харидорлар «ЎзДЭУавто» автомобилларини бемалол сотиб олишлари мумкин. Машина эгаларига шу ернинг ўзида техник хизмат турларини кўрсатиш учун ёрдам берилади. Бу имкониятдан ҳаммаси тез ва соз бажарилади.

Автосалонга яшил тушган кишиларга имтиезли кредитлар ҳам берилади. «Асака банк» билан автомашина умумий қийматининг 65 фоизи миқдорида шартнома тузиб, қарзни 1 йилдан 7 йилгача мижознинг хоҳишига қараб тулаб бориш мумкин.

Т.ШЕРОВ.

ОБ-ҲАВО ВА САЛОМАТЛИК

Ўзбекистон об-ҳаво бюросининг берган маълумотига қараганда 13 август кунига қадар республикамиз ҳудудида қуруқ ва бирмунча иссиқ ҳарорат сақланиб туради.Ҳарорат кечалари 18-23,кундузи кунлари 33-38 даража иссиқ бўлади.Жанубий вилоятларда,чўл жойларда эса ҳарорат кечаси 20-25,кундузлари 36-46 даража иссиқ бўлади.

Республиканинг Шимолий ҳудудларида об-ҳаво бирмунча салқин бўлиб, кечаси 16-21,кундузи кунлари 31-36 даража иссиқ бўлади.

Ҳафтанинг мазкур кунлари «геомагнит бўронлари» содир бўлмайди.Шу боис сурункали касалликлари бор кишиларнинг ортиқча безовталанишига асос йўқ.Тез-тез душ қабул қилиб,кечки салқинда сайр қилиш фойдадан холи эмас.Саломат бўлинг!

МДҲ МАМЛАКАТЛАРИДА

Борис Ельциннинг Россия Президенти лавозимида янгидан иш бошлашига бағишланган маросим тантаналари бугун ўтказилиши керак. Кремл вакилларининг айтишича, Б.Ельцин мазкур тантаналарни дастлаб режалаштирилган собор майдонида ўтказишдан воз кечиб, ушбу тадбирни собиқ Съездлар саройида ўтказишга қарор қилган. Кузатувчиларнинг бир қисми тантаналар жуда қимматга тушиши шундай қарор қабул қилиб олиб келган дейишса, бошқа бир қисми буни Россия Президентининг саломатлиги билан боғламоқда.

****

Кеча яқинда ташкил топган Бутунроссия демократик ташкилотлар конфедерациясининг съезди бўлди. Съезд иштирокчилари конфедерацияга кирган ташкилотлар ҳамкорлиги истиқболлари муҳокама қилинди. Ўтган ҳафта Россия бирлиги ва Ҳамжиҳатлиги партиясининг раҳбари Сергей Шахрай конфедерацияга кириш ҳақида баёнот берганди. «Олға, Россия» ҳаракати, меҳнаткашлар социалистик партияси ва республикачилар партияси ҳам шу сиесий бирлашмага аъзо бўлиш эҳтимолини эълон қилишганди. С.Шахрайнинг айтишича, «Яблоко» ҳаракати ва Россия демократик йўли партияси съездда кузатувчилар мақомида иштирок этишади.

Москвада халқ ватанпарварлик иттифоқининг съезди бўлиб ўтди. Ушбу иттифоққа Президентлик сайловида ўтган Б.Ельциннинг асосий рақиби бўлган ва Президентликка маҳаллий ва сўл миллатчи ташкилотлар блокининг вакиллари бирлашган. Эндиликда улар минтақалардаги губернаторлик сайловларида ғалаба қозонишга умид боғламоқда. Коммунистлар лидери Г.Зюганов мувофиқлаштириш Кенгашининг раиси ва халқ-ватанпарварлик иттифоқи муҳолифи партиялари раҳбари этиб сайланди. Мувофиқлаштириш Кенгаши ижроия қўмитасининг раиси этиб Николай Рижков сайланди.

****

Етти иқлим нафаси

Грозний яна ҳарбий ҳаракатлар қуршовида қолди. Якшанба куни кечаси соат 22 ларда Россия бронетехникаси дастлабки машиналари Грозний марказида жойлашган Федерал хавфсизлик хизмати ва Чеченистон республикаси ички ишлар вазирлиги биносига яқинлашиб келди. Россия ва чет эл ахборот агентликлари хабарига кура, шаҳарда шиддатли жанглар кечаси алла маҳалгача давом этган. Электр чироқлари ўчирилган, телефон алоқалари ишламайди. Россия авиацияси шаҳар марказини бомбардимон қилди, артиллерия эса шаҳар чеккаларини ўққа тутди. Интерфакс Россия ҳарбий манбаларига таяниб хабар қилишича, чечен қаршилик кучлари ҳужуми бошланганидан бери Россия қўшинларидан 50 киши ҳалок бўлган, камида 200 киши яраланган.

Чеченистонда можаро кескинлашишига қарамай, Россия Хавфсизлик кенгаши котиби Александр Лебедь Чеченистонда тинчлик ўрнатилишини мумкин, деб айтди. У маҳаллий ташкилотларнинг жамоатчилик, диний ва сиесий гуруҳлари иштирокидаги конференцияни ўтказишга даъват этди.

ХОРИЖДА

Матбуот агентликлари маълум қилишича, Хитой ядро синовларини тақиқлаш бўйича тақдим этилган лойиҳага розилик билдирган. Хитой ва АҚШ бир қанча масалалар бўйича муросага келди. Женевадаги музокаралар чоғида бу битимга эришилган. Шартноманинг бузилиш эҳтимолларини назорат қилиш чораларини белгилаш ушбу қарор қабул қилиниш билан ўсиши кутилмоқда. Эришилган шартларга мувофиқ шубҳа туғдирувчи ҳаракатларни текширишга тарафлар 51 мамлакат кирган Шартноманинг ижроия кенгашининг учдан икки қисми розилиги билангина рухсат этилади.

Франция Президенти Жак Ширак АҚШ Президенти имзолаган дунё ҳамжамияти мамлакатларининг Эрон ва Ливия билан савдо алоқаларини чеклашга қаратилган қонун фармонлар, агар кўрилишини зарар келтирадиган бўлса шошилинч бўлган чоралар кўрилишини таъкидлади. Мадридда ҳам ушбу қонун муносабати билан норозиликлар намоен этилмоқда. Бу ерда Америка қонуни Жаҳон савдо ташкилоти қоидаларини бузиб, чет эл фирмалари ишига аралашишдан бошқа нарса эмас деб баҳоланди. Айни пайтда Қўшма Штатлар европаликларга Эрон ва Ливиянинг террорчилик ҳаракатларига алоқадорлиги доир бирор далил келтирганлари йўқ.

Европаликлар, Эрон ва Ливияни яккалатиб қўйиш кунгилдаги натижани бермайди, балки шу мамлакат террорчиларини жиноятларига ундайди, деб ҳисоблашмоқда. Яқинда Парижда бўлиб ўтган террорчиликка қарши кураш бўйича конференцияда жаҳоннинг барча мамлакатларини, шу жумладан, АҚШ Президенти террорчиликнинг жаҳондаги иккиг хавфли таянчи деб атаётган мамлакатларни ҳам шу курашга жалб этишга қарор қилинди.

****

Сурия Президенти Ҳ.Асад Исроилнинг тинч музокаларини бошлаш юзасидан сунгти таклифини рад этишини билдирди. Зеро, деди у, мен Исроил раҳбариятининг тинчликка интилишига ишонмайман. Яқин Шарқ можаросини ҳар тарафлама ҳал этишга қаратилган биринчи қадам сифатида Исроил қўшинларининг жанубий Ливандан олиб чиқиб кетиш ҳақида Б.Натаняху таклифига Ҳафиз Асад шундай жавоб қилди. Олдинроқ Сурия оммавий ахборот воситалари ҳам бу ғояни танқид қилганди. Искандарияда Миср Президенти Ҳ.Муборак билан музокаралардан сунг сўзга чиқиб, Ҳ.Асад «ҳудудлар эвазига - тинчлик» тамойилига амал қилишни аввалгидай Яқин Шарқ можаросини ҳал этишнинг энг тўғри йўли деб ҳисоблашини айтди. Бу ерда Исроил 1967 йили босиб олган Суриянинг Жолан баландликлари кўзда тутилган.

Жаҳон матбуот агентликлари материаллари асосида

• *Касаба уюшма ҳаёти*

ИЖТИМОИЙ МУҲОФАЗАДАН КЎНГИЛ ТЎЛАДИМИ?

Наманган вилояти касаба уюшмалари кенгаши мажлисидан

Бозор иқтисодиётига ўтиш шароити вақтинчалик келтириб чиқараётган қийинчиликлардан фуқароларни ижтимоий муҳофаза этиш касаба уюшмаларининг бугунги кундаги бош вазифалардан ҳисобланади. Хўш, шундай экан, вилоятда бу борада қандай ишлар қилинмоқда? Вилоят касаба уюшмалари кенгашининг навбатдаги мажлиси худди ана шу масалага бағишланди.

Бошдаёқ шуни таъкидлаш лозимки, вилоятдаги мавжуд 453 минг касаба уюшма аъзосининг 80 минг нафари кам таъминланган ҳисобланади. Бинобарин, касаба уюшмалари вилоят кенгаши барча бошланғич ташкилотларда улар ҳисобини юргизишни ташкил этган. Шунингдек, ходимлар билан иш берувчиларнинг меҳнатга оид муносабатларини шартнома асосида тартибга солиш ва уларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини мувофиқлаштиришга ёрдам бериш мақсадида деярлик барча корхоналар, жамоа хўжаликлари муассасалар, бошқарув идоралари ҳамда ҳокимликлар билан келишувлар тузилган. Фуқаро қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг асосий дастури ҳисобланмиш мазкур ҳужжатга биноан жойларда бу борада бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Чунончи, деҳқончилик саноати мажмуи ходимлари Янгиқўрғон тумани қўмитаси қабул қилган тадбир асосида тармоқда ишлаётган 21379 касаба уюшма аъзосининг ижтимоий аҳволи таҳлил этиб чиқилган. Оила жон бошига олинган даромад республикада белгиланган энг кам иш ҳақидан паст бўлган маош олувчи 2481 нафар касаба уюшма аъзоси аниқланган ва уларга 1995 хўжалик ва ташкилотлар ҳамда касаба уюшмалари томонидан 1 миллион 655 минг сўм моддий ёрдам кўрсатилган. Бундан ташқари, тармоқдаги 864 кам таъминланган ва муҳтож касаба уюшма аъзоларига фақат ўтган йилнинг ўзидагина 76,5 гектар ер майдони ажратиб берилишига эришилган, 64 нафарига эса Халқ банки орқали 561 минг сўмлик иқтисодий кредитлар олишларига кўмаклашилган.

Халқ таълими ходимлари касаба уюшмалари Чуст тумани бошланғич ташкилотларида ҳам кам таъминланган аҳоли табақалари аниқланиб уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш чоралар кучайтирилмоқда. «Нотўқима» ҳиссадорлик жамияти, «Наманганказ» ишлаб чиқариш бошқармаси ва бошқа бир қатор касаба уюшма қўмиталарида кам таъминланган оилаларнинг фарзандларига суннат ва никоҳ тўйлари ўтказиш анъанага айланиб бормоқда. Чортоқ, Косонсой, Наманган туманларидаги жамоа хўжаликлари касаба уюшма ташкилотларининг ташаббуси билан ходимларга қўшимча даромадлар олишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиб берилмоқда. «Наманганттранс» бирлашмасига қарашли корхоналарда кам таъминланган 325 уюшма аъзосининг оиласи ижтимоий ҳимояга олинган. 17-автобус саройида ана шундай аҳволдаги ходимларга бепул кийим-кечаклар берилди. Умуман, 1995 йилда бирлашма корхоналари ижтимоий муҳофазага муҳтож кишиларга 4 миллион сўмлик моддий ёрдам кўрсатди. Вилоятдаги 126 жамоа хўжалиги, акциядорлар жамиятлари, ташкилотлар ва корхоналар томонидан 4097 нафар кам таъминланган касаба уюшма аъзосига 558 минг сўмлик ички нафақа ажратилди.

Маълумки, фуқароларни бозор иқтисодиётига ўтиш мураккабликларидан ижтимоий ҳимоялашнинг самарали усулларидан бири уларни иш билан таъминлашдир. 1996 йилнинг ўтган 6 ойи мобайнида шаҳар, туман меҳнат бўлимларига иш сўраб мурожаат қилганлар сони 14,6 минг кишини ташкил этди ёки бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4,5 минг кишига кўп, демакдир. 2844 нафар фуқарога ишсизлик мақоми берилиб, улардан 615 нафари турли касбларга ўқитишга ва қайта тайёрлашга, 493 киши эса ҳақ тўланадиган жамла ишларига жалб этилди. 74 киши эса муддатидан илгари нафақага чиқарилди, 1704 фуқаро ишсизлик нафақалари билан таъминланди. Ўтган ярим йил ичида 10,9 мингдан ортиқ янги иш ўринлари яратилди. Уларнинг 118 таси иш билан таъминлашга кўмаклашиш жамғармаси маблағлари ҳисобидан бунёд этилди. Шуниси қувончлики, барпо қилинган иш ўринларининг 75 фоизи қишлоқ жойларига тўғри келади. 4742 нафар қишлоқ хўжалигидаги ортиқча ишчи кучлари эса бошқа соҳаларга йўналтирилди. Вилоят деҳқончилик саноати мажмуи ходимлари касаба уюшма ташкилотлари томонидан 1995 йил ва 1996 йилнинг биринчи чорагида сиҳатгоҳларга 630 та йўлланмалар бепул берилган бўлса, шундан 240 таси ёки 33 фоизи кам таъминланган касаба уюшма аъзоларига тақдим этилди.

Мажлисда «Кам таъминланган ходимларни ижтимоий муҳофазалашда касаба уюшма ташкилотларининг вазифалари ҳақида» деган мавзуда маъруза қилган вилоят касаба уюшмалар кенгашининг раиси Каримжон Раимжонов ва музокараларда сўзга чиққан халқ таълими ходимлари Чуст туман қўмитасининг раиси Муътабар Арслонова, савдо ходимлари касаба уюшма вилоят қўмитасининг раиси Шарофатхон Зокирова, транспорт ва автойўл ходимлари касаба уюшма қўмитаси раиси Мўминжон Усмонов, вилоят кўп соҳали касалликлар шифохонаси бош ҳакими Зокиржон Кўчқоров, Учқўрғон тумани касаба уюшмалари мувофиқлаштирувчи кенгаш раиси Ҳакимжон Тожибоев ва бошқалар бу борада юқорида тилга олинган ижобий ишлар билан бир қаторда кўнгил тўлаётган жиҳатларга йиғилиш иштирокчилари эътиборини қаратдилар. Уларнинг эътирозларидан маълум бўлишича, кам таъминланган фуқароларни ижтимоий муҳофазалашда барча касаба уюшма ташкилотлари бир хил даражада иш олиб боришяпти, деб айтиш қийин. Масалан, айрим касаба уюшма ташкилотларининг беларволиклари, ҳақиқий ҳолатни чуқур ўрганмаганликлари оқибатида шундай мақсад учун ажратилаётган маблағлар барчага баробар тақсимланмоқда.

Баъзи корхона ва ташкилотларда иш ўринлари асоссиз қисқараётганлигидан касаба уюшма аъзоларининг турмуш даражаси пасайиб кам таъминланганлар қаторига тушиб қолмоқдалар. Омилкор раҳбарлар ишлаётган жойларда ходимларнинг турмуш даражасини юксалтиришга эришилаётганлигига қарамасдан нўноқ, изланмайдиган, эртанги кунни кўришдан ожиз идораларнинг бошлиқлари фаолият кўрсатаётган ташкилотларда бунинг аксига дуч келиш мумкин. Масалан, Янгиқўрғон тумани савдо ва матлубот ҳиссадорлик жамияти ходимларининг ойлик иш ҳақи энг пастлигича қолиб кетмоқда. Чустдаги «Варион» ҳиссадорлик жамиятида, Косонсой, Уйчи, Тошбулоқ пойафзал фабрикаларида, «Агросаноатгазмонтаж» трестига қарашли 382-қишлоқ хўжалик таъминоти ва таъмирлаш бошқармасига қарашли кўчма жамланмаларда, паррандачилик саноатига қарашли 8-қурилиш бошқармаларида ишловчиларнинг маошлари кам бўлишига қарамай ўз вақтида тўланиши ҳам пайсалга солиб келинмоқда. «Электротерьм» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг конструкторлик бюросида, Чортоқ электр ва почта алоқа бўлимларида, Янгиқўрғон коопагрофирмасида Республика Президентининг 1996 йилнинг 18 мартдаги Фармонига асосан иш ҳақлари апрель ойидан оширилиши белгиланганига қарамасдан ҳамон олдинги даражасида сақлаб келинмоқда. Наманган шаҳридаги 25/23-автожамланмада, республика қурилиш Вазирлигига қарашли 23-автокорхонада, қурилиш материаллари комбинатида ходимларнинг айбисиз иш вақтида бекор туриб қолиш ҳоллари ҳисоботи юргизилмаган ва Меҳнат Кодексининг 159-моддасига хилоф равишда ҳақ тўланмаган. Янгиқўрғон туманидаги Неъматов номли ширкатлар уюшмаси, Уйчи туманидаги деярлик барча жамоа хўжаликларининг аъзолари апрель ойида тўлиқ ишлаганларига қарамасдан республика миқёсида белгиланган энг кам иш ҳақига ҳам эга бўлмаганлар. Косонсойдаги шойи ишлаб чиқариш бирлашмасида 714 ёки умумий рўйхатдаги ишловчиларнинг 37 фоиз иш йўқлигидан мажбурий таътилга чиқарилган. Бу қонунбузарликларнинг ҳаммаси касаба уюшма ташкилотларининг ходимларнинг манфаатларини муҳофаза қилишдаги лоқайдликлари, қатъиятсизликлари оқибатида содир бўлмоқда.

Мажлисда ана шундай салбий ҳолатларга тезда барҳам бериш, касаба уюшма ташкилотлари фаоллигини оширишга доир қарор қабул қилинди. Мажлисда вилоят касаба уюшмалар кенгаши раиси К.Раимжонов якунловчи нутқ сўзлади. Мажлисда вилоят ҳокимининг ўринбосари Икромжон Нажмиддинов иштирок этди.

«Ишонч» мухбири

• *1996 йил — Амир Темур йили*

(Давоми. Боши ўтган сонда)

СОҲИБҚИРОНГА КЕЛГАН БАШОРАТ

Тўрағай Муҳаммад билан Тегина Бегим Моҳнинг пок никоҳидан Амир Темур дунёга келади. Тўрағай Баҳодир барлос уруғининг обрўли кишиларидан эди. Ўғлига муносиб исм танлаш пайти етганида у ислом оламида кўзга кўринган шайхлардан бири Шамсиддин Кулол ҳузурига боради. Отанинг илтимосига биноан шайх Қуръонни очиб, назари тушган илк сўзни ўқийди: «Темур». Машҳур тарихчи Ибн Арабшоҳ бу ҳодисани шундай тушунтиради. :»Темур исмининг ёзилиги ҳусусида: устида икки нуқтали ва касрали «Т», сукунли «Й» тагида икки нуқтаси билан, ўртасида даммали «У» бўлган, «МИМ» билан нуқтасиз «Р»дан иборат. Бу унинг исмининг тўғри ёзилиши ва тил қоидаларига асосан қурилишидир. Лекин араб тилининг хусусияти ажам сўзлари шарини юмшатиб уни баъзан «Тамур» деб тилга оладилар. Бу туркча Темур демакдир».

Воқеанинг биз учун қизиқарли томони унинг қулоғига айтилган, эшитилган илк оҳанг ҳам Қуръон сўзи бўлиб, бу муқаддас калом унинг жисмидан исми билан бирга жой олганлигидадир. Амир Темур ёшлигиданоқ саййид, умуман, руҳонийларга чексиз ҳурмат ва эҳтиром билан қараган. Ўз даврининг энг йирик саййидларига эътиқод билан хизмат қилган. Жумладан, Шамсиддин Саййид Амир Кулолни, Саййид Баракани, Зайнуддин Тойбодийни, Мир Саййид Шариф Журжонийларни пир деб тутинган. Шуни ҳам айтиш керакки, саййидлар фаолияти Амир Темур ҳаётида муҳим ўрин тутади. Жуда кўп ҳарбий юришларда саййидлар унга ҳайриҳохлик қиладилар. Мисол учун, Саййид Ҳасан, Саййид Зиёуддинлар Амир Темурнинг жейелар (мўғуллар)ни Мовароуннаҳрдан ҳайдаб чиқаришдаги жангларида (Самарқанд, Кеш, Насаф, Марв, Хуросон, Сеистон, Балх, Термиз, Қундуз, Толиқон, Бадахшон, Хутталон, Ҳисори Шодмон) ҳамроҳ бўлганлар.

Амир Темур Мовароуннаҳр тахтига ўтирганидан сўнг, пиридан келган хатдаги ўн икки тоифа билан давлатга куч бериб, шулар билан ситалаб кўргил, деган насиҳатларига биноан, давлат тузилиши қонун-қоидаларини ўн икки тоифага бўлади. Энг муҳими, Амир Темур жуда қийин аҳволга тушган пайтларида аввало ёлғиз Аллоҳ Таолога илтижо қилиб мадад сўрайди. Тарихдан маълумки, азиз-авлиёлар, саййидлар ҳам ҳазрати Соҳибқиронга қилган башоратлари унга ҳамиша руҳий мадад бахш этган. Шу ўринда моҳир тарихчи Фосиҳ Хавофийнинг «Мужтали Фосихий» асаридаги бир тафсилот эътиборга моликдир.

Асарда қайд қилинишича, Улуғ шайх, ислом оламида кўзга кўринган олим Мавлоно Зайниддин Абу Бакр ат Тайбодий билан Амир Темур ўртасида учрашув бўлиб ўтади. (1380—1381 й.) Худди мана шу даврларга келиб, Ҳирот шаҳрининг деворлари қайта қурилиб мустаҳкамланган эди. Одамлар қурилишларда қаттиқ азобланар эдилар. Амир Темурнинг пири Зайниддин Абу Бакр ат-Тайбодий, ҳукмронга хат йўллаб одамларга озор бермагил, Аллоҳ Таоло томонидан юборилган офатни деворлар билан тўса олмайсан, деганди. Унга жавобан Ҳирот ҳукмдори Малик Ғиёсиддин ғазабланиб: «Имомлар давлат ишларига аралашмасинлар» деб жавоб хати ёзади. Шунда Тайбодий Аллоҳдан Ҳирот ҳукмдорини мағлуб бўлишини ва ҳокимиятни Амир Темурга ўтишини илтижо қилиб сўрайди. Тайбодий Амир Темурга Ҳирот шаҳрига боргач одамларга озор бермасликни, шаҳарни вайрон қилмасликни насиҳат қилади. Шунда Амир Темур ўз пирига: «Нега шу гапларни Маликка айтмадингиз?» дейди. «Мен унга айтдим, у қулоқ солмади: Аллоҳ ҳокимиятни сенга раво кўрди. Энди сенга айтаяпман, агар сен ҳам қулоқ солмасанг, ҳокимият сендан ҳам кетади, деб жавоб берган экан. Тарихдан маълумки, Амир Темур Ҳиротни қўлга киритади ва пири насиҳатларига қатъий амал қилади.

Соҳибқирон ҳаётида унутилмас из қолдирган башоратлардан бири пири Саййид Абуд Барака башоратидир. Маълумки, 1362 йили Амир Темур Қозоғон невараси, Мовароуннаҳрнинг бош амири Ҳусайн билан иттифоқ тузади. Шунга кўра Темур унинг ўнг қўли ҳисобланган. Бу муносабат Амир Ҳусайннинг синглиси Улжой Туркон оғонинг Амир Темур никоҳига олиниши билан янада мустаҳкамланади. Улар 1361—1365 йиллар оралиғида аҳил бўлган. Бироқ, 1365 йилги «Жанги лой» 1368—1369 йиллари Улжой Туркон оға ўлимидан сўнг Амир Темур ва Амир Ҳусайн Мусаллаб ўртасида низо кучаяди.

Аслида ҳам Мовароуннаҳрда ҳокимиятга бошчилик қилмоққа даъвогар бўлган бирдан-бир кучлироқ киши Амир Ҳусайн бўлган. Лекин йиллар ўтиши билан унинг феълида кўпгина ёмонликлар намоён бўла бошлайди. Бу ҳол охироқибатда унинг давлатининг завол топишига олиб келган.

Амир Темур билан Амир Ҳусайн ўртасида қариндошлик алоқаси туфайли садоқат қатъий қилинган бўлсада, аммо Амир Ҳусайннинг кўнгли макр ва ғаддорлик ўй-хаёлидан бўшамади. У яна қайтадан Амир Темурга қарши ҳийла режаларини туза бошлади. Бундан хабардор бўлган Мовароуннаҳрдаги асосий сиёсий кучлар Амир Темур давлати атрофида янада мустаҳкамроқ жипслаша бошладилар. Амир Мусо, амир Довуд, амир Сорибуко, амир Жоку, амир Муайяд, Ҳусайн-баҳодир, амир Сайфиддин, Аббос баҳодир, амир Оқбўғо, Элчи-баҳодир, Давлатшоҳ-бахши кабилар ҳаммалари бир овоздан Амир Ҳусайнга қарши курашмоқ зарурлигини ёқладилар. Амир Темур лашкар йиғмоққа фармон берди. Соҳибқирон лашкарлари билан Кеш шаҳридан йўлга чиқиб Ҳузорга етиб келганларида амир Мусо, унга хос бўлган одатга кўра, ваҳимага тушиб, аҳд-паймонни бузиб, Самарқанд томон қочиб кетди. Ҳазрати Соҳибқирон унинг бу қилмишига эътибор ҳам қилмади. Ўзи Манғлой Қаҳалқадан ўтиб Термизга етиб борди.

Ҳазрат Соҳибқирон Термиздан уч фарсаҳ наридаги Буё мавзесига келиб қўнди. Худди мана шу муқаддас гўшада Ҳазрати Соҳибқиронга ғалабадан башорат келади. Бу зафарларнинг башоратчиси Саййид Абдул Барака эдилар.

Тарихдан маълум, Саййид Абдул Барака башорати, тугал ҳолатда амалга ошади. Амир Темур бу учрашувдан сўнг Саййид Баракага қаттиқ иҳлос қўйди. Чин ният ва пок истак замиридаги бу дўстлик уларнинг фаолиятида бир умрга сақланиб қолди. Бугунги кунда ҳосиятли Гўри Амир мақбарасида Амир Темурнинг бош томонида Саййид Барака боқий ором топгандир. Ҳазрати Соҳибқироннинг самимий юзи худди ўшандай унинг томонига қаралган. Учрашувдан сўнг, Амир Темур Буёдан йўлга чиқиб Чағано (Денов) томон юрди. Чағонода Амир атрофдан лашкар тўплашга буюради. Сўнг Жайҳун сувидан ўтиб Хулм (Афғонистоннинг шимолий қисмларида қадимий шаҳар) мавзесига келади. Хуллас, Соҳибқирон Амир Ҳусайн устидан ғалаба қозонади. Шундан сўнг Мовароуннаҳрнинг мутлоқ ҳукмдори бўлади. Амир Ҳусайнни хожа Укоша (Балх шаҳрида жойлашган) гумбазида дафн этадилар.

«Амир Темур ўтган йўллар бўйлаб» халқаро илмий экспедиции аъзолари Буё мавзеида бўлдилар. Маълумки, бу ерда ислом оламининг йирик намоёндаларидан бири Имом Абу Исо ат-Термизий таваллуд топган. Ҳозир бу зотнинг ҳоки шу муқаддас заминда. Ҳозирги Шерободдан ўн километрлар жанубий-Шарқда «Шеробод» давлат жамоа хўжалиги ҳудудида XI—XII асрда барпо этилган тўғри тўртбурчакли тархда (19,5х6,7) нодир ёдгорлик қад ростлаган. Имом Исо ат-Термизийнинг қабрлари шу мақбара ичидадир. Президентимиз Ислом Каримовнинг дину-ислом соҳасида олиб бораётган зиёбахш сиёсати туфайли бу даргоҳ ҳозирда таъмирланиб, зиёбахш айлантирилган. Экспедиция аъзолари ҳам Шеробод туман раҳбарлари билан бирга бу қутлуғ даргоҳни зиёрат қилиб, буюк зотлар руҳига Қуръон тиловат қилдилар. Умуман Саййид Абдул Барака, Зайниддин Тойбодий, Саййид Амир Кулолларнинг Амир Темурга бўлган муносабатлари, уларнинг башоратларини атрофлича ўрганмоқ фурсати етди.

Фахриддин АШРАФХЎЖАЕВ,
«Амир Темур халқаро илмий экспедицияси»нинг раҳбари.

САЙЛАШДАН ОЛДИН ЎЙЛАШ КЕРАК

Бошланғич касаба уюшма ташкилотлари фаолиятини яхшиламасдан туриб, кўзланган мақсадга эришиб бўлмайди. Ҳадемай Ўзбекистон мустақилликка эришганига беш йил тўлади. Ана шу ўтган қисқа даврда мамлакатимизда улкан ўзгаришлар содир бўлди. Иқтисодий-ижтимоий ислоҳотлар сезиларли самарасини бермоқда. Буюк истиқлол туфайли касаба уюшмалари меҳнат аҳлини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялашда етакчи роль ўйнамоқда.

Хўш, бошланғич касаба уюшма ташкилотларининг бугунги ҳаётда тутган ўрни қандай? Биз ушбу саволларга жавоб топиш мақсадида Қарши таъмирлаш заводи очиқ ҳиссадорлик жамияти бошланғич касаба уюшма қўмитаси фаолияти билан танишдик.

Аввало икки оғиз корхона ҳақида. Мазкур корхона воҳадаги кекса жамоалардан бири ҳисобланади. Олдинлари Қарши тажриба механика заводи деб юритиларди. Қачонки, Ўзбекистон мустақилликка эришгач, завод очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Бу йил завод ташкил этилганига роппа-роса 60 йил тўлади. Айни пайтда жамоа аъзолари юбилейга пухта тараддуд кўрмоқда. Заводда асосан қишлоқ хўжалик техникалари ва турли механизмларнинг двигателлари қайта таъмирланади. Кейинги пайтларда ҳозирги шароитдан, вазиятдан келиб чиқиб, заводда ҳар хил рўзғорбоп буюмлар, асбоб-ускуналар тайёрланмоқда. Ана шу юмушларни бажариш корхонадаги 6 та цех жамоаси зиммасида. Заводда 130 киши меҳнат қилмоқда. Корхона рентабелли. Жамғармасида 2 миллиондан ортиқ маблағи бор.

Энди асосий мавзуга ўтсак, ўша куни завод касаба уюшма қўмитаси раиси Шароф Тўхтабоев бизни самимий қарши олди. Унга ўзимизни таништириб, мақсадимизни билдирдик. Шарофжон заводда бош механик лавозимида ишлаётганлигини, бошланғич касаба уюшма қўмитасига жамоатчилик асосида раҳбарлик қилаётганлигини айтди. Унга ўзимизни қизиқтирган бир-икки савол билан мурожаат қилдик.

- Шарофжон айтингчи, неча йилдан буён завод бошланғич касаба уюшмасига раҳбарлик қилаяпсиз?

- Ўн биринчи йил.

- Бундан чиқди, бу соҳада тажрибангиз катта экан-ку. Юқорида айтганингиздек, зиммангизга юклатилган бу жамоа топшириғи асосий ишингизга таъсир қилмайдими?

- Асло. Аксинча, ижобий таъсир қилаяпти. Чунки, иккаласи ҳам бир-бирига боғлиқ. Кўпинча вақтимнинг асосий қисмида, ҳатто уйда ҳам касаба уюшма фаолияти ҳақида бош қотираман. Инсон учун жамоанинг топшириғини сидқидилдан, ҳалол адо этишдан ортиқ бахт бўлмаса керак. Касаба уюшмага раҳбарлик қилиш, тўғрисини айтганда ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди. Бошқа жамоатчилик асосидаги ташкилотлардан фарқи ҳам шунда. Чунки уюшма раҳбарининг аралашмаган соҳаси йўқ. Ҳатто ташкилот раҳбари ҳам кўпгина соҳаларда касаба уюшма раҳбари ва унинг бюро аъзолари билан бамаслаҳат иш юритишга мажбур. Айниқса, ҳозирги шароитида жамоани иқтисодий ва ижтимоий ҳимоялаш кўпинча ташкилот раҳбаридан кўра касаба уюшма раҳбари зиммасига юклатилган. Очиғи, бошланғич касаба уюшма қўмиталарининг бугунги мавқеи, ҳаётда тутган ўрни ниҳоятда катта. Қачонки, уюшма раҳбари ўз вазифасини мукаммал бўлса. Ишлаб эринмаса. Агар бордию, уюшма етакчиси «шунчаки жамоа раис этиб сайлади, бирор моддий миннатдорлиги бўлмаса, жон койитиб нима қиламан» дейдиган бўлса адашади. Кўп йиллик тажрибамдан маълумки, гоҳида ана шундай калтафаҳм, жамоани эмас, ўз манфаатини юқори тутувчи шахслар уюшма етакчиси этиб сайланади. Сайланган ҳам. Лекин бундай шахслар орадан икки-уч ой ўтмай ўзларининг нимага қодир эканлигини кўпчилик олдида кўрсатиб қўяди. Ўртада жамоа ишончини йўқотади. Шунинг учун ҳар қандай ташкилот, корхона, муассаса жамоалари касаба уюшма қўмиталарига раис сайланганда сира адашмасликлари керак. Чунки, жамоанинг тақдири, ишчиларнинг ҳаётдаги ва уйдаги фаолияти сайланган уюшма раҳбарининг ташкилотчилиги ва ташаббускорлигига бевосита боғлиқ. Баъзида уюшма етакчиларининг «аъзолик бадали тўланаётган, йиғилишлар қарорлари номига бўлса ҳам папкага тикиб борилаётган, юқори ташкилотларга ярим йиллик ва йиллик ҳисоботлар бериб борилаётган бўлса, яна қандай ишлаш керак», деган хом гаплари қулоққа чалиниб қолади. Ўша пайтлари уларга нималар дегим келади. Аммо, ўзимни аранг тутиб қоламан. Чунки бошланғич касаба уюшма қўмиталари раҳбарлари ишлайман деса иш кўп. Гап масъулиятда. Бунинг учун ҳар қандай уюшма раҳбари жамоа тақдирини, жамоа ишини ўз тақдири, ўзининг муқаддас иши деб қалбдан ҳис этмоғи лозим. Хуллас, фикримни лўнда қилиб айтадиган бўлсам, бошланғич касаба уюшма етакчиси барча соҳала бошқаларга ибрат бўлмоғи керак. Шундагина ташкилотнинг мавқеи ошиб, уюшма ва етакчи ортидан жамоа олдинга эргашиб бораверади. Бу билан айтмоқчи эмасман, мен шунақа инсонман деб. Шунчаки, дилимдагини тилимга чиқардим, холос.

- Шарофжон, фикрларингиз теран ва жудаям тўғри. Бошланғич касаба уюшма етакчиси сиз айтгандай бўлиши керак. Бу биргина сизу бизнинг фикримиз эмас, ҳаётнинг ўзи шуни тақозо этади. Энди айтинг-чи, завод маъмурияти билан касаба уюшма қўмитасининг 1996 йил учун тузилган жамоа шартномаси борми? Бўлса, ана шу шартноманинг бажарилиши қандай бўлаяпти?

- Саволингиз ўринли. Аввало шуни айтиш керакки, ҳар қандай бошланғич касаба уюшма қўмитасини жамоа шартномасиз тасаввур қилаолмайман. Айниқса, ишлаб чиқариш корхоналарида бўлиши шарт. Биз одатдагидей, 1996 йилнинг 27 март куни заводимиз жамоасининг умумий йиғилишини ўтказиб, унда тузган шартномамизни қабул қилиб, тасдиқлаб олганмиз. Ҳозир ана шу жамоа шартномаси асосида иш юритаяпмиз. Шартномада корхонада хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш негизида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнатга ҳақ тўлаш, жамоани ижтимоий ҳимоялаш, меҳнатни муҳофаза қилиш, маданий, тарбиявий ва оммавий спорт ишларини жонлантириш каби вазифалар алоҳида қайд этилиб, ана шу вазифаларни бажарилиш муддати, масъул шахслар аниқ кўрсатиб ўтилган. Яхшиси шартномамиз билан танишинг, деб бир нусхасини қўлимизга тутқазди.

Жамоа шартномаси билан танишар эканмиз, кўпгина графаларга қизил қалам урилганлигини кўрдик. Шарофжондан қалам урилганлигининг сабабини сўраганимизда у бажарилган графаларни мунтазам назорат қилиб борамиз, деди қисқа қилиб.

Заводимизда 130 киши ишлайди. Шундан 24 киши маъмуриятда, қолган 106 киши корхона цехларида фаолият кўрсатмоқда. Ана шу кадрлар ҳар бирининг иши ва уй шароити доимо қўмитанинг эътиборида. Бизда кадрларни қисқартиришга кескин чек қўйилган. Ўзингиз ўйланг, завод бу кўпол ўхшатиш бўлса ҳам пахта даласи эмас. Унда малакали кадрлар ишлайди. Чунки бу ерда озгина бепарволик, адашиш анча қимматга тушиши мумкин. Шу боис, ҳар бир ишчи ёки раҳбар ўз ишининг устасига айланган.

Шу ўринда бир нарса - яъни олдинги завод директори ишчи Ботир Сафаровни ноҳақ ишдан бўшатди. Ҳатто уюшма раҳбари сифатида мени ва қўмита бюро аъзоларининг фикри билан завод директори ҳисоблашишади. Ботир Сафаровнинг ишдан бўшатилиш сабабларини мукаммал ўрганиб чиқдим. Ишчининг ҳақлигига ишонч ҳосил қилгач, завод директорига кирдим. Масалани аниқ-равшан гапириб бердим. Бироқ, у фикридан қайтмади. Бу ўртада директор ишдан кетди. Ўрнига Суюн Яхшибоев раҳбар этиб тайинланди. Янги раҳбар ҳақгўй инсон экан, масаланинг моҳиятига тубдан тушуниб етгач, Ботир Сафаровни ишга қайта тиклашга розилик берди. Ботир ишга қайтгач ўзи билан олдин бирга ишлаган ва ноҳақ ишдан бўшатилган Ашир Раҳматов, Ғайбулла Файзуллаевларни заводга жалб этди. Мана қарангки, Ботир бугунги кунда қуюв цехида бригадир. Қўл остида 7 киши ишлаяпти.

- Бошланғич касаба уюшмаларининг фаолиятини яхшилаш учун яна нималар қилиш керак?

- Ҳеч нарсанинг кераги йўқ. Фақат ишлаш керак. Ҳозирги кун талабидан келиб чиқиб, жамоа манфаатини кўзловчи қатор тадбирларни ташкил этмоқ даркор. Етакчи сифатида ҳеч иккиланмасдан корхона бошлиғи ва юқори ташкилотлар билан бевосита боғланиб туриш, ҳар қандай муаммони ички имкониятдан келиб чиқиб, ўз вақтида бартараф этиш керак.

Ҳа, Шароф Тўхтабоев билан бошланғич касаба уюшмаларининг ҳозирги ҳаётда тутган ўрни ва унинг фаолиятини яхшилаш хусусида узоқ суҳбатлашдик. У билан биргаликда завод цехларини айландик, инженер-техник, ишчи-хизматчилар билан мулоқотда бўлдик. Улар Шарофжоннинг фаолиятидан мамнун эканликларини изҳор этишди. Қанийди, орамизда Шарофжондек бошланғич касаба уюшма қўмиталари етакчилари кўпаяверса, мустақиллигимиз мустаҳкамланиб, халқимизнинг келажакка бўлган ишончи янада ошиб бораверади.

Аҳрор САМАРИДДИНОВ,
«Ишонч» мухбири

Йўловчи ва юкларни манзилга ўз вақтида, беҳавотир етказиб бериш учун машиналарга йўллар равон бўлиши катта аҳамиятга эга. Буни яхши тушунган Бўка туманидаги Автомобиль йўллари бошқармаси жамоаси йўлларни равон қилиб қўйишга катта эътибор бермоқда. Йўлларни таъмирлаш ишлари бўйича режаларни доимо ошириб уддалашмоқда.

Шу кунларда жамоа аъзолари «Қорасув-Бекобод» йўналишидаги йўлда таъмирлаш ишларини олиб боришаяпти.

Суратда: бошқарма бош муҳандиси Жўра Валихонов ишчилар билан бўлғуси ишлар хусусида суҳбатлашаяпти.

Ҳ.Аввалов сурати.

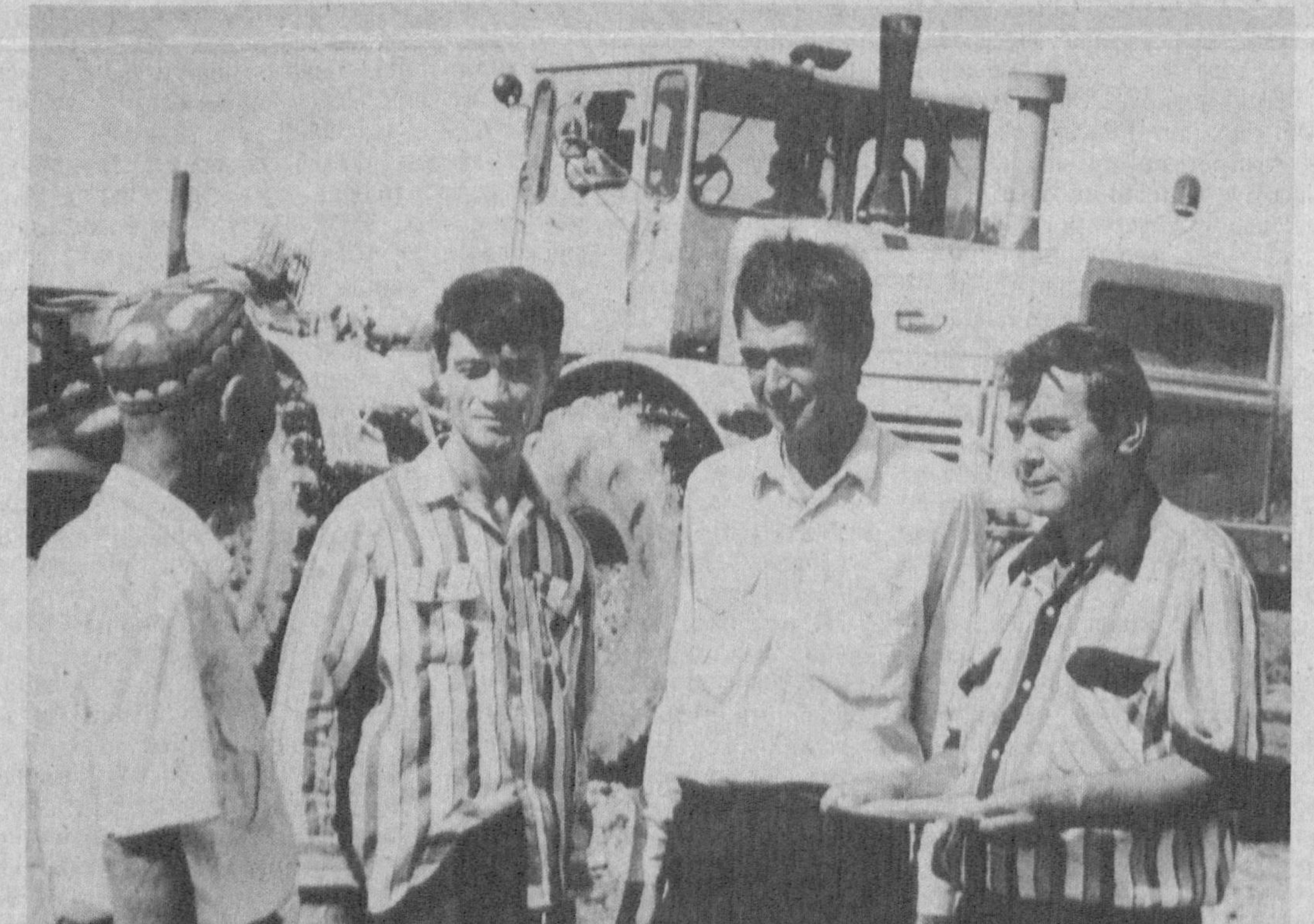

• *Ижтимоий ҳимоя*

ЯХШИ ДАМ, МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

Дала шийпони деҳқоннинг- иккинчи уйи. Дарҳақиқат, шундай. Деҳқон дала ишлари бошланиши билан ўзининг иссиқ уйини тарк этиб, асосий вақтини пахтазор ва шийпонларда ўтказади. Иссиқ, гармсел, жазирама кунларида далада меҳнат қилишнинг ўзи бўлмайди. Айниқса, тушликка яқин қуёш тик келиб, ҳарорат ниҳоятда юқори бўлади. Бундай пайтда ён-атрофда чириловиқнинг чирриллашидан бошқа нарсани эшитмайсиз. Бутун мавжудот ўз инига ёки соя-салқин жойга кириб кетади. Деҳқон ҳам унумли меҳнатдан сўнг ҳордиқ чиқариш учун дала шийпони томон йўл олади. Хўш, деҳқон оромгоҳлари бугунги кун талаблари даражасида ободми? Деҳқон шийпонида енгил нафас оладими?

Ушбу саволга аниқ жавоб топиш мақсадида Косон туманидаги Беруний номли жамоа-ширкат хўжалигининг Тўра Сафаров бошлиқ бригадасида бўлдик. Асосан шийпондаги шароит билан қизиқдик. Оромгоҳ Тинибек қишлоғининг шундоққина ёнида жойлашган бўлиб, атрофи тутзор. 60 сотих ерда эса боғ барпо этилган. Шийпонда меҳнат аҳлининг мириқиб дам олиши учун барча қулайликлар муҳайё. Ариқдан зилол сув оқиб турибди. Аёл ва эркаклар учун алоҳида хоналар мавжуд. Радио, телевизор ишлаб турибди. Ошхона учун алоҳида хона ажратилиб, табиий газ билан таъминланган. Газда иссиқ овқат ва чой қайнаб турибди. Катта ғужум тагидаги супада механизатор ва сувчилар чой ичишмоқда. Шийпон ёнидаги айвонда бригада ихтиёридаги трактор ва механизмлар саф тортиб турибди. Пахта қуритиладиган ва ортиладиган майдончалар асфальт қилинган. Шийпон атрофидаги бўш ерларга қовун-тарвуз, сабзи, шолғом, пиёз, ошқовоқ ва кўкатлар экилган. Шийпон атрофи топ-тоза, супириб-сидирилган. Дарахтлар оқланган.

- Дала шийпонида қишин-ёзин одам аримайди,-дея гап бошлади бригада етакчиси Тўра Сафаров. Чунончи, айни паллада деҳқонларимизнинг ерга бўлган меҳри ҳар качонгидан ошди. Хўжалик юритувчиларда мулкка бўлган муносабатлар шаклланаяпти. Шийпон атрофида қарийб 3 гектарча тутзор мавжуд. Ана шу тут дарахтлари парваришини ҳам бригада ишчилари амалга оширишади. Тут оралиғига эса ҳар йили маккажўхори ёки йўнғичка экишади. Молларини ҳам даланинг ўзидаги яйловзорда боқишади. Боғ ораларини ҳам ишчиларимизга тақсимлаб берганмиз. Улари, яъни рўзғорлари учун озми-кўпми деҳқончилик қилишади. Фақат, бу юмушларни ишдан бўш пайтларда амалга оширишади. Мева-чева ўзимиздан чиқади.

Хуллас, бригада ишчилари рўзғорга керакли турли қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун бозорга боришмайди, шахсий моллари ҳам кўз ўнгларида боқилади. Шийпонда мунтазам иссиқ овқат тайёрланади. Ёғ, макарон, гўштдан ташқари барча маҳсулот бу ерда муҳайё. Кечалари шийпонда навбатчилик ташкил этилган. Ҳар куни 4-5 киши бу ерда дам олади.

Хўжаликнинг жами 66 гектар майдонида деҳқончилик қилинади. Шундан 31 гектар майдонда пахта, 35 гектар жойда эса арпа-буғдой ўстирилади.

Ҳар йили хўжалик пахта ва дон етиштириш режасини ошиғи билан адо этиб келаётгани қувонарли ҳол. Режадан ошиқча олинган ғалланинг бир қисми бригада аъзоларига тарқатиб берилади.

Биз бригаданинг пахта далалари ва ғаллазорларини айланиб кўриб, аҳил жамоанинг кузакда мўл ҳосил кўтаражагига тўла ишонч ҳосил қилдик. Механизатор Зубайдулла Бобонов, Заргар Авазов, Рамазон Рузиевлар билан мулоқотда шу нарса маълум бўлдики, бу ерда сеники-меники деган гап йўқ экан. Барча тенг меҳнат қилиб жамоани кўзланган мақсадга эришиши учун бир ёқадан бош чиқариб тер тўкишар экан.

«Ишонч» мухбири.

• *Болалар оромгоҳларида*

«БАҲОР»ДА ШОДЛИК БАРҚАРОР

«Толмазор» қишлоғи этакларига жойлашган «Баҳор» болалар оромгоҳи ҳузурбахш ҳавоси билан ажралиб туради. Болаларнинг беғубор кулгуси эса қушларнинг сайрашига жўр бўлиб кетган.

Учинчи отряд тарбиячиси Ойгул Султонова болалар билан қизиқарли ўйин ўтказаётган экан. Қизиғи шундаки, ўйиннинг номи «Мўйлаблар куни» деб аталаркану қизлар ҳам, ўғил болалар ҳам бир кун кечгача ўзлари ясаган мўйлабчаларни лаблари устига ёпиштириб юришаркан. Мабодо кимда ким бу шартни унутса, ё «мўйлаби» тушиб кетса, ўша бола ўйнаб, қўшиқ айтиб, ё шеър ёдлаб, хуллас истаган ҳунарини кўрсатаркан. Тарбиячи Ирина Кинзябоева эса болаларга эртак ўқиб бераяпти. Ўзбек тилини яхши биладиган Ирина болаларни ўзига маҳлиё қилиб олган. Мая Бекбулатова ширинтойларни махсус автобусга ўтказиб, Каркидон сув омбори бўйларига саёҳатга олиб кетибди.

Спорт майдони ҳам гавжум. Тренер Рустамжон Абдуллаев ишқибоз болаларни тўплаб митти футбол мусобақасини бошлаб юборган.

- Сувда сузиш, шахмат, шашка ўйинлари бўйича ҳам беллашув ўтказамиз,- дейди Рустамжон.- Ғолибларни «Фахрий ёрлиқлар», совғалар кутмоқда.

Ётоқхоналарни айланаман. Озода, салқин хоналардаги кроватларга оппоқ ўрин-кўрпалар тўшалган. Ерга поёндозлар ёзилган. Кенг, ёруғ айвонда қопқоқли катта идишда қайнатиб совутилган сув қўйилибди. Бу сув ҳар куни янгиланади.

Ҳадемай тушлик бошланди. Катта, шинам ошхона чуғур-чуғурга тўлди. Дастурхонга юмшоқ нонлар, бодринг, гўштлик макарон, шўрва тортилди. Болалар иштаҳа билан овқатланишга киришишди. Иккинчисига сергўшт шовла, кейин эса тўрт донадан попук қанд ва мева шарбати берилди.

Ҳа, Қува қандолат фабрикаси (директори Мухторжон Раҳмонов) оталигидаги бу сўлим оромгоҳни таъмирлаб, турли анжомлар, спорт жиҳозлари сотиб олишга корхона 470 минг сўм сарфлади. Уч ой давомида 450 болага етадиган сифатли ва тўйимли озиқ-овқатлар билан таъминлашни Қува тумани матлубот жамияти (раиси Урайимжон Каримов) ҳамда туман умумий овқатланиш корхонаси (бошлиғи Абдуллажон Фозилов) ўз зиммаларига олдилар. Қува тумани ҳокими Муҳаммаджон Носиров, шаҳар халқ таълими бўлими мудири Набижон Мадраҳимовлар оромгоҳнинг намунали ишлашини талабчанлик ва ўта масъулият билан назорат қилмоқдалар.

Қувадаги болалар оромгоҳларини тайёрлаб, ўз вақтида ишга туширишда, болалар учун яхши шароит яратишда Қува тумани касаба уюшмалари кенгаши раиси Равшанжон Қўзибоевнинг хизматлари катта бўлди. Йўлланмаларнинг 50 фоизи ижтимоий суғурта томонидан тўланди. Қолган 50 фоизи корхоналар, хўжаликлар ҳисобидан бўлди.

- Оталиқ ташкилотлардан ниҳоятда хурсандмиз,- дейди оромгоҳ бошлиғи Носиржон Раҳматов мамнуният билан.- Ҳозир 132 нафар бола яйраб, дам олаяпти. Учинчи мавсумда ишимизни янада яхшилашга, болажонларга хизмат қилишга тайёрмиз.

Санъат МАХМУДОВА.

• *Касаба уюшмаларида*

ҲАМШИРАЛАР БАҲСИ

Яқинда Урганч шаҳридаги «Ҳилол» санаторийсида Хоразм вилоят касаба уюшмалари кенгаши ташаббуси билан Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг беш йиллиги шарафига воҳадаги санаторий-профилакторийларда хизмат қилаётган ҳамшираларнинг даволанувчиларга кўрсатаётган хизмат савиясини аниқлаш ва уларни рағбатлантириш мақсадида «Ҳамшира-96» кўрик-танлови бўлиб ўтди. Унда 8 сиҳатгоҳнинг ҳар биридан биттадан ҳамшира ўз маҳоратини намойиш қилди. Улар 5 та шарт бўйича мусобақалашдилар. Ниҳоятда қизиқарли ўтган бу баҳсда «Ҳилол» санаторийси ҳамшираси Азиза Матқулиева биринчи ўринни эгаллади. Ғолибларга қимматбаҳо совғалар топширилди.

Ш. АҲМЕДОВ,
«Ишонч» мухбири.

СОВРИНЛАР ТОПШИРИЛДИ

Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Пастдарғом туман қўмитаси ташаббуси билан тумандаги «Зарафшон» жамоа хўжалиги дам олиш масканида ғалла ўрими илғорларини тақдирлаш маросими бўлди.

Унда ғалла ҳосилдорлигини 44,5 центнерга етказган «Дўстлик» жамоа хўжалигига рангли телевизор, «Ўзбекистон», Навоий ва М.Дангалов номли хўжаликларга пешқадамлик учун, 9 нафар комбайнчига меҳнатдаги ибрати учун оқ-қора тасвирли телевизор ҳадя этилди. Шунингдек, ғалла ўрим-йиғимида, уни ташишда ва ғаллакорларга турли хизматлар кўрсатишда фидокорлик кўрсатган 60 кишига магнитафон, гилам, осма соатлар топширилди. Мукофотларни Пастдарғом тумани ҳокими Ш.Эсонов топширди.

Р.ҚУРБОНОВ,
«Ишонч» мухбири.

• *Қишлоқ инфраструктураси ўзгармоқда*

МАИШИЙ ХИЗМАТ ШАХОБЧАЛАРИ

Зафаробод туманидаги Собир Раҳимов номли ижара ширкатлар бирлашмаси ҳудудида битта ғишт ишлаб чиқариш цехи, жувоз, нонвойхона, 3 та хусусий дўкон, ошхона, маиший хизмат уйи, телефон алоқаси ишлаб турган эди. Хўжалик маъмурияти, касаба уюшма қўмитаси, қишлоқ фуқаролар кенгаши қишлоқ инфраструктурасини ўзгартириш юзасидан режа ишлаб чиқдилар. Режада 2000 йилгача Бирлик қишлоғида қуриладиган корхоналар, маиший хизмат кўрсатиш шахобчалари сони, қуввати, унда ишлайдиган кишилар ўрни ўз ифодасини топган. Жумладан, пойафзаллар таъмирлаш устахонаси 2 тага, соат тузатиш 1 тага, сартарошхона 2 тага, сураткашлик хизмати 1 тага, мураккаб маиший совутгичларни таъмирлаш устахонаси 1 тага, радио ва телевизор тузатиш устахонаси 1 тага, буюмларни ижарага бериш хизмати 3 тага, кийим тикиш ва таъмирлаш 1 тага, пойафзал тикиш 1 тага, уй-жой қуриш ва таъмирлаш 1 тага, транспорт хизмати 2 тага, маҳсулотни қайта ишлаш корхонасини қуриш 1 тага, кимёвий тозалаш 1 тага, металл буюмлари ясаш 1 тага кўпаяди. Уларнинг жами сони 21 та бўлади. Бу шахобчаларда 93 киши меҳнат қилади. Бир йилда аҳолига 182 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатилади. Патентчилар сони 11 кишига кўпаяди.

Ҳозир хўжалик маъмурияти ва Бирлик фуқаролар кенгаши режадаги шахобчаларни қуриш ва ишга тушириш учун куч ғайрат сарфламоқда.

• Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг беш йиллигига

СОЗИМИЗДА–ВАТАН МАДҲИ!

Узбекистон мустақиллиги беш йиллигини тантанали нишонланадиган кунлар тобора яқинлашиб келмоқда. Туйга тўёна билан бориш азалдан қон-қонимизга сингиб кетган. Узбекистон Республикаси Бастакорлар уюшмасининг раиси Рустам АБДУЛЛАЕВ билан суҳбатда шу сана олдидан мамлакатимиз бастакорлари тайёрлаган тўёналар ҳақида сўз боради.

- Рустам ака, мамлакатимиз Бастакорлар уюшмаси шонли сана муносабати билан амалга оширган ва ошираётган ишлар ҳақида сўзлаб берсангиз.

Ватан мавзуи ижодкорлар учун ҳамиша муқаддас бўлиб келган. Қайси бир шоир, қайси бир ёзувчи, қайси бир рассомни олманг, ижодида албатта бу мавзу алоҳида ўрин тутишининг гувоҳи буласиз. Биз басткорлар ҳам Ватан мавзуида бирбирига ўхшамайдиган, ранг-баранг қўшиқлар, йирик мусиқий асарлар яратаётганимиздан бахтиёрмиз.

Ўзбекистон мустақиллиги ватанимиз халқи учун истиқболнинг ойдин йўлини очиб берди. Мамлакатимизнинг иқтисодий-ижтимоий, маданий-маърифий ҳаётида рўй бераётган ўзгаришлар, юксалишларни айтиб адо қилиб бўлмайди. Мустақиллик биз ижодкорлар учун ҳам кенг уфқлар очди, бир илҳомимизга минг илҳом қўшди. Шу жиҳатдан олганда мамлакатиимз мустақиллиги куни баҳона ватанимизга, меҳнаткаш ва заҳматкаш халқимизга чексиз меҳр-муҳаббатимизни имкон қадар тўла ифода этишимиз фарзандлик бурчимиздир.

Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси мамлакатимиз мустақиллигининг беш йиллигига тайёргарликни ўтган йилданоқ бошлаганди. Жумладан, ўтган йили 1-6 ноябрь кунлари Мустақиллигимизга бағишлаб она-Ватан мадҳ этиладиган мусиқий асарларнинг республика фестивалини ўтказдик. Бу фестивал шунингдек, Ўзбекистон мустақиллиги йилларида яратилган янги мусиқа асарларининг ҳам ўзига хос намойиши бўлди.

«Ўзбекистон-Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танлови ўтказилаётганидан хабарингиз бор. Бу кўрик якунловчи босқичга кирди. Шу ойнинг охирларида унга якун ясалиши керак. Кўрик-танловнинг якунловчи босқичи республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги тантаналарига бевосита уланиб кетади. Бунинг ҳам ўзига хос рамзий маъноси бор.

«Ўзбекистон-Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танловини ташкил қилар экан, жуда хайрли ишга қўл урилганлигини бугунги кун кўрсатиб турибди. Мана шу кўрик-танлов баҳонасида жонажон Ватанимизга бағишланган бетакрор қўшиқлар яратилди, қанчадан-қанча янги истеъдодлар кашф этилди. Шоирлар, бастакорлар, хонандалар, созандалар ҳамкорликда яратган Ватанни мадҳ этувчи қўшиқлар гулдастаси ижод қилиндики, улар Ўзбекистон мустақиллиги дастлабки йилларининг ўзига хос бадиий солномаси бўлиб қолиши табиий. Бастакорларимиз яқин ўтмишда ҳозиргидек кўтаринки кайфият билан ижод қилмаган эдилар. «Ўзбекистон-Ватаним маним» кўрик-танлови боис уларнинг ҳар бири камида уч-тўрттадан янги қўшиқлар ижод қилдилар. Шу билан бирга кўплаб хор асарлари, симфоник асарлар юзага келди.

«Ўзбекистон-Ватаним маним» кўрик-танлови натижасида қўшиқчилигимиздаги бўшлиқлар ўрни ҳам тўлиб кетди. Айниқса болалар, ўсмирлар, ёшларнинг Ватанга бағишланган қўшиқлари яратилди. Бизларда йигит-қизларимизнинг халқона лапарлари азалазалдан кўп бўлган. Лекин уларга мўлжалланган замонавий давра қўшиқлари етишмасди. Мана шу кўрик-танлов натижасида ана шундай қўшиқлар ёзилди. Айни замонда мустақил давлатимизнинг бугунги кунда мустақил қуролли кучлари мавжуд. Ватанимиз қуролли кучларида хизмат қилаётган аскарларимизнинг ҳам сафда юрганда айтиладиган ўзига хос қўшиқлари, биргаликда-хор бўлиб айтиладиган қўшиқлари бўлиши кераклиги табиий ҳол. Ватанимиз мустақиллигининг беш йиллиги олдидан ўтказилган қўшиқлар кўрик-танлови натижасида ўнлаб аскар қўшиқлари ҳам майдонга келди.

Ўзбекистон мустақиллиги олдидан ўтказилган кўрик-танловга тавсия этилган энг сара қўшиқларни тўплаб, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, шунингдек, Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда тўплам қилиб чиқардик. Бу тўпламларнинг дастлабки намуна нусхаларини олдик ҳам.

Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси қайси бир тадбирни ўтказмасин, уларда Ватан мавзуи алоҳида ўрин тутганлигини ҳам кези келганда айтиб ўтиш керак. Хусусан, таниқли бастакорларимиздан бири Мутаваккил Бурҳонов таваллудининг 80 йиллигига бағишланган тантанали кеча ҳам айни пайтда Ватан мадҳи янграган камтарона, бироқ улуғвор тадбирларимиздан бири бўлди. Маълумки, М.Бурҳонов Ўзбекистон мадҳиясининг муаллифи. Абдулла Орипов шеърига мусиқани Мутаваккил Бурҳонов басталаганлар.

Юқоридаги тадбирларнинг энг оммавийлигини мусиқа санъатининг турли йўналишлари бўйича ўтказиладиган кўрик-танловдир. Чунончи, Тошкент Давлат консерваториясининг Торли чолғу асбобларининг энг яхши ижроси учун кўрик-танлов ўтказдик. Албатта, ҳар бир соҳа келажагини ёш авлод белгилайди. Айниқса, мусиқа соҳасида истеъдодлар кам-дан-кам топилади. Уларни вақтида топиб, истеъдодларини камолотга етказиш жуда катта аҳамият касб этади. Ана шу хайрли мақсадда уюшмамиз ёш бастакорларнинг кўрик-танловини ҳам ўтказди, уларнинг сара асарларини, албатта танлаб олдик.

Мустақиллигимизнинг беш йиллиги арафасида шунингдек, мусиқашунос мунаққидларнинг энг яхши мақолалари учун кўрик-танлов ўтказилди. Мамлакатимизда мусиқа танқидчилигини ривожлантириш уюшмамиз олдида турган муҳим вазифалар жумласига киради. Мусиқа санъати равнақи учун хизмат қиладиган мусиқашуносликни янги поғонага олиб чиқиш мақсадида ўтказилган кўрик давомида ўзбек миллий мусиқаси, қўшиқчилиги, бошқа турли жанрларда яратилган асарлар тўғрисида хилма-хил таҳлилий мақолалар республикамиз матбуотида чоп этилди.

Мустақиллигимизнинг беш йиллиги арафасида, шунингдек, Аскарлар қўшиқлари фестивали бўлиб ўтади. Қизил Ярим ой жамияти билан ҳам қўшиқлар танлови ўтказишни мўлжаллаганмиз. 1996 йил улуғ бобокалонимиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги кенг нишонланаётган сана сифатида ҳам тарихимиздан жой олади. Шу муносабат билан белгиланган катта тадбирларимиз ҳам бор. Бу йил қиладиган яна бир хайрли тадбиримиз «96 йил қўшиқлари» фестивали бўлади. Бундай фестивал биринчи марта ўтказилиши билан эътиборни жалб этади, деган умиддамиз. Фестивал тўрт босқичдан иборат бўлиб, ҳар бир босқич учун бир кундан вақт ажратаяпмиз. Биринчи куни болалар қўшиқлари кўриги, иккинчи куни-эстрада қўшиқлари, учинчи куни-ҳарбий қўшиқлар ва ниҳоят тўртинчи куни оммавий қўшиқлар кўриги бўлиб ўтади. Бу фестивалда ҳам она-Ватанимиз мадҳига бағишланган қўшиқлар кенг ўринни эгаллаши табиий.

Хуллас, жонажон Ўзбекистонимиз тўйига бастакорларимиз ҳам муносиб туҳфалар билан келмоқдалар.

Суҳбатни Абдул ҲАМИД ёзиб олди.

• 11 август - Қурувчилар куни

БУНЁДКОРЛАР БАЙРАМИ

Қурувчилар куни - том маънодаги меҳнаткашлар, бунёдкорлар, яратувчилар санаси. Бутун дунёда қурувчилар мана шунлай ҳурмат билан тилга олинади. Қурувчилар қаерга ташриф буюрмасин, ўша жойда янги шаҳарлар, корхоналар, мактаблар ва шифохоналар қад кўтариб, янги ҳаёт бошланади. Мустақил мамлакатимиз қурувчилари касбий байрамини нишонлаётган бугунги кунда минглаб меҳнаткашларимиз янги ишлаб чиқариш иншоотлари, янгидан қад ростлаган бозорлар, мактаблар, болалар боғчалари бағрида бунёдкорларни олқишламоқдалар. Айни замонда янги уй тўйларини ўтказмоқдалар.

«Ўзсаноатфуқароқурилиш» корпорациясининг қурувчилари жорий йилнинг биринчи ярмида 18255 кв, метр уй-жой, 492 ўринли мактаблар, Оҳангаронда автокорхона биноси, Ғузорда сув омбори, Тадбиркорбанк биноси, Нукусда теннис корти, Марғилонда ўқув-тажрибахона корпуси, Мингбулоқда маъмурий бино ва пархона, Фарғона шаҳарида Саноатқарилиш банки бўлими биноси, Чирчиқ шаҳрида Ички ишлар бўлими иморати, «Сирғали-6» мазеида дўкон биноларини, шунингдек, Андижон, Қўқон, Янгийўл шаҳарларида йирик корхоналарнинг биноларини фойдаланишга топширдилар.

Асакадаги автозавод юзага келишини қурувчилар бошлаб беришган. Бу заводнинг республикамиз учун нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлашга ҳожат бўлмаса керак. ДЭУавто билан қатъий келишилганди - тез суръатлар билан ўта сифатли қилиб заводни барпо этиш вазифа қилиб қўйилганди. ЎзДЭУавто қўшма корхонаси гўё Тошкент трактор заводининг филиали негизида қурилган, деган фикр бор. Бу унчалик тўғри эмас, чунки эски заводнинг биронта ҳам биноси замонавий автомобилсозликнинг юқори талабларига жавоб бермасди. Шу боис ҳаммасини янгидан барпо этишга тўғри келди. Бу гигант завод қурилишига минглаб одамлар жалб қилинди. Хўжалик раҳбарлари, касаба уюшма қўмиталари яшаш, овқатланиш, дам олиш учун зарур шарт-шароитлар яратиш юзасидан ниҳоятда кенг кўламли ишларни амалга оширишларига тўғри келди. Қурилиш аниқ-равшан жадвал асосида олиб борилди. Қурувчилар зимммаларига юклатилган вазифани ўз вақтида аъло даражада адо этдилар. Бугунги кунда заводда меҳнат қилаётганлар қурувчиларни мамнуният билан эсга олмоқдалар.

Бу завод қурилиши билан ичимлик сув масаласи ҳам ҳал қилинди. Кампирровотнинг тоза, муздек сувид ЎзДЭУавто қўшма корхонасининг ишлаб чиқариш цехлари ва маиший объектларига мунтазам келиб турибди.

Заводга келтирилган табиий газ эса Асака шаҳридаги аҳоли уйларини ҳам зангори олов билан таъминлаш имконини берди. Андижон-Асака сув қувурини ётқизиш учун қурувчилар 70 млн. сўм маблағни ўзлаштирдилар. Муҳим халқ хўжалиги иншооти режадаги уч ойда эмас, балки икки ярим ой ичида қуриб, фойдаланишга топширилди. Фарғона водийсининг 12 та йирик қурилиш-монтаж ташкилотлари сув билан муддатидан олдин таъминлашга эришдилар.

Қурувчиларнинг мана шунлай сидқидилдан қилган меҳнат муносиб баҳоланди. Республиканинг ижтимоий-иқтисодий равнақига қўшилган салмоқли ҳиссаси, халқлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашдаги катта ютуқлари, Асакадаги ЎзДЭУавто қўшма корхонасини қуришдаги ва муддатидан олдин фойдаланишга топширишдаги сидқидилдан қилинган меҳнати, шунингдек жамоат ҳаётидаги фаол иштироки учун қурувчиларнинг катта гуруҳи давлатимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирландилар.

Мамлакатимиз пойтахти Тошкент қиёфаси ҳам кун сайин, соат сайин чирой очиб бораётир. Унинг кенг кўчалари ва хиёбонлари ободонлаштирилмоқда, фавворалари эса товусдай товланмоқда. Буларнинг ҳаммасида «Тошуйжойинвестқурилиш» корпорацияси, «Ўзмонтажмахсусқурилиш» уюшмаси қўли гул бунёдлкорларининг улуши бор.

Жорий йилнинг фақат биринчи ярмида Тошкентда 113 минг кв.метр уй-жой фойдаланишга топширилди, 510 ўқувчига мўлжалланган мактаблар, 320 ўринли болалар боғчалари барпо этилди, бундан ташқари Ҳамид Олимжон майдонида иншоотлар комплекси, биржа маркази, учта гузар, кичик новвойхоналар фойдаланишга топширилди.

Бугунги кунда мамлакатимиз пойтахтининг Соғбон, Қорасарой, Фаробий, Қоратош кўчаларини таниб бўлмайди. Бу ерда кўп қаватли биноларни барпо этаётган Ў.Зокиров, Ю.Ҳалилов бошчилигидаги қурувчилар бригадалари меҳнат қилаётир.

Қурувчилар, монтажчилар, қурилиш материаллари, ёғочни қайта ишлаш саноати жамоалари шунингдек кўплаб ажойиб ва кўркам биноларни фойдаланишга топшириб, шаҳримиз кўркига кўрк қўшдилар. Алишер Навоий мемориал мажмуи, «Юнусобод» спорт-соғломлаштириш мажмуи, Ўзбекистон Биржа маркази бинолари шу жумлага киради.

Ўзбекистон қурувчилари шу кунларда барпо этаётган қатор биноларни меъморчилик ёдгорлиги сифатида мамнуният билан тилга олиш мумкин. Амир Темур музейининг муҳташам биносини бу борада биринчи галда тилга олиб ўтиш мумкин. Бу музей биносининг қурилишига Тошкентдаги йирик қурилиш мутахассисларининг кучлари ва имкониятлари жалб қилинган. Музейнинг умумий саҳни қарийб 60 минг куб метрни, кўргазма залларининг ҳажми эса 2200 кв. метрдан зиёд майдонни ташкил этади.

Қурилиш ишларининг юқори суратлари, мураккаб, аксарият ноёб иншоотларнинг барпо қилиниши қурилиш ташкилотларидан фаолиятларини тубдан қайта ташкил этишни тақозо қилди. Барча қурилиш жамоалари мулк шаклини ўзгартирдилар. Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнларида касаба уюшма қўмиталари фаол иштирок этдилар.

Қурувчиларимиз ишларининг баракали бўлишида хўжалик раҳбарлари билан ишчи-хизматчиларнинг дам олишларини ва уларни соғломлаштириш юзасидан кўрилган чора-тадбирлар асосий ўрин тутди. Биринчи ярим йилликда 700 дан ортиқ киши санаторий-курортларда даволаниб, хордиқ чиқарди, 3760 ходим ва уларнинг оила аъзолари санаторий-профилакторийларда саломатликларини тикладилар, 2000 фарзандларимиз эса соғломлаштириш лагерларида мазмунли дам олдилар.

Ишчи ва хизматчиларни ижтимоий муҳофаза қилиш мақсадларида тармоқ касаба уюшмалари Марказий Қўмитаси «Ўзсаноатфуқароқурилиш», «Тошуйжойинвстқурилиш» корпорациялари, «Ўзқурилишматериал» концерни, «Ўзмонтажмахсусқурилиш», «Ўзбошқурилишёғочсаноат» уюшмалари билан 1996-1998 йилларга оид ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг асосий йўналишлари, меҳнат шарт-шароитлари ва унга ҳақ тўлаш, ходимларданинг ижтилмоий кафолатлари юзасидан битимлар тузди. Бу ҳужжатларда қонунчиликда белгиланганига нисбатан қўшимча имтиёзлар ва кафолатлар назарда тутилган.

Мамлакатимизда кенг кўламли бунёдкорлик ишлари давом этмоқда. Ҳар бир қурилиш мамлакатимиздаги иқтисодий ислоҳотлар ютуғининг ўзига хос нишонаси бўлаётир. Бугунги кунда тармоғимиз бунёдкорлари барпо этаётган иншоотлар фақат ҳозирги авлодга эмас, келажак авлодларга ҳам хизмат қилиши шубҳасиз.

БУНЁДКОРЛИК БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН, АЗИЗ ҚУРУВЧИЛАР!

Ш.ЁҚУБОВ,
Қурилиш ва қурилиш материаллари ходимлари касаба уюшмалари Марказий Қўмитасининг раиси.

СОЛИҚЧИЛАР МАЛАКАСИ ОШМОҚДА

Шу кунларда республикамиз давла бюджетини шакллантириш учун муносиб улуш қўшаётган солиқчилар, Ўзбекистон давлат солиқ қўмитаси ташкил этилганлигининг беш йиллигини нишонлашга қизгин тайёргарлик кўрмоқдалар. Одатда шонли саналар нишонланиш олдида босиб ўтилган йўлга бир назар ташланиб, навбатдаги вазифалар белгилаб олинади.

Буни Олмалиқ шаҳар солиқ инспекцияси ходимлари фаолиятида ҳам кўриш мумкин. Олмалиқ шаҳар солиқ инспекцияси ташкил этилганда ўн нафардан ортиқ ходим олти хонали бинода иш бошлаганди. Уларнинг малакасини ошириш, солиқчи сифатида шакллантириш зарур эди. Бунга эришиш учун уларга фуқаролар тоифасидан бўлган патент ва қайд гувоҳномаси асосида даромад топувчи тадбиркор кишилар, ер мол-мулк, автоулов солиги туловчилар билан суҳбатлар ўтказиш, солиқ ундириш усуллари ургатилди. ЗАГС,нотариал,суд ва бошқа идоралардан давлат божларини туловчилар, корхона, муассасаларда ижтимоий фойдали меҳнат тармоғида ишлаётган ишчи-хизматчилар билан ҳам доимий равишда шуғулланиб келинди. Амалга оширилган ташкилий, тадбирий чоралар натижасида инспекция бўлимларида фаолият кўрсатаётган ходимлар малакаси такомиллашиб борди. Қуйидаги рақамлар фикрримизнинг исботидир. Ўтган йилнинг олти ойида 961 та тадбиркор рўйхатга олинган эди, жорий йилнинг шу муддатида бу кўрсаткич 1775 тани ташкил этди. Улар тўлаган даромад солиги миқдори ҳам кўпайди.

Эндиликда 100 нафардан ортиқ ходим икки қаватли бинода фаолият кўрсатмоқда. Шаҳар ҳокимлигининг ёрдами ва қўллаб-қувватлаши туфайли солиқчиларга тўрт қаватли бино ажратилиб, ҳозирги кунда таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда.

Ҳозирги вақтда 16 та замонавий компьютер солиқчилар ихтиёрида. Инспекторлар бу компьютерлар ёрдамида солиқ тўловларининг сони, ҳисобланаётган ва ундирилаётган солиқнинг аниқ ҳисобларини олиб бормоқдалар. Барча турдаги солиқлар ҳақидаги аниқ маълумотлар компьютерларда жамланмоқда. Компьютерлар ёрдамида вилоятнинг шаҳар ва туманларидаги инспекциялар билан тезкор алоқа ўрнатилган.

Шаҳар инспекцияси ходимларининг малакси кундан-кунга такомиллашиб, юридик шахсларни солиққа тортиш ва йиғишдек вазифаларини сидқидилдан адо этмоқдалар.

П.ШАРОФХОНОВ,
Олмалиқ шаҳар солиқ инспекциясининг инспектори

• Одамийлик сабоқлари

ОИЛА УСТУНЛАРИ

Бисмиллоҳир Раҳмонир Раҳийм.
Парвардигор Нисо сурасида шундай деб хабар берадики: Эрлар хотунларга қоим бўлувчилардир. Зероки, Аллоҳ Таоло баъзиларини баъзиларидан ортиқ қилгандур. Эрнинг вазифаси ортиқлиги икки важ биландур:

1. Эрлар илм ва ўз вазифалари ҳамда жавобгарлиги жиҳатидан:
2. Эрлар хотунларга маҳр ва озиқ-овқат, кийим-бош ҳамда ҳамма заруратларни таъмин қилурлар. Бу каби фазилатлари, вазифалари жиҳатидан эркакларнинг масъулиятлари ортиқдир.

Ислом шариатида ҳар бир эру хотун маълум ҳақ-ҳуқуқ ва бурчларга эга бўлади. Эр-хотун бўлинмас бир бутунликни ташкил этадилар. Уларсиз оилани тасаввур этиб бўлмайди. Шунинг учун улар ўртасида ўзаро холис муносабат, иззат, ҳурмат ва энг муҳими ўзаро итоаткорлик ҳукм суриши зарур. Эр-хотуннинг бир-бирларини ўлгунча бирга турмуш қурадиган ҳаёт йўлдоши деб билиши керак. Улар хурсандчиликни ҳам, ғам ва қайғуни ҳам баҳам кўришлари, ўзаро сирдош бўлишлари зарур.

Анас ибни Молик разияллоҳу анҳу ривоят қиладилар:

Пайғамбаримиз Муҳаммад Мустафо салаллоҳу алайҳи вассалламдан бир киши келиб, мўмин кишининг имони камоллироғидан хабар берсангиз деб сўрадилар.

Расулуллоҳ айтдилар: «Ўзининг аҳли аёлига яхши хулқда бўладиганлар» Абу Лайс Самарқандий ривоят қиладилар: (Аллоҳ у кишини раҳматига олсун) Эрнинг зиммасидаги хотуннинг ҳақи беш нарсадир.

1. Эр киши ўзининг жуфти ҳалоли билан юмшоқ ва нозик нафис муомалада бўлиб, дилкаш бўлишга буюради. Қўпол муомалада бўлиши гуноҳдир, ҳатто нозик таъблик хотунга бўлган меҳрибонликни тарк қилишликдир дедилар.
2. Хотун кишига эри дунё ва диний ишларга муҳтож бўлган нарсаларини таълим билан билдирмоқлик керак. Масалан: Динийдан таҳорат арконларидан ювиниб покиза юришлик, беш вақт намозни ўз вақтида ўқишни ўргатишдан, бир ой рамазонда рўза тутиш каби диний шаръий аҳкомларни ўргатиб ҳамда дунёвий таълимларни ҳам билдирмоқ керак.
3. Ҳалол покизадан едириб кийдирмоқ лозим. Агар ҳаром нарсалардан едириб кийдирса ундан эр дўзахда мумдек эрийди ёки ёндирилади.
4. Хотунга зулм қилмаслик керак. У аёл-эркакка омонатдир. Оллоҳ ҳузурида таъмин қилурлар, омонатга хиёнат қилмасдан покиза сақлаш Оллоҳ томонидан эрга юклатилгандир.
5. Хотунига эри доимо юмшоқ муомала билан яхшилик йўлларга, яхшилик амалларга, яхшилик ишларга насихат қилиб бормоғлиги керак. Зарар кўрадиган ишларга аралашиб қолса мулойим юмшоқлик билан кўнглини кўтариб ёмон тушкунликдан қутқармоқ керак бўлади.

Зикр қилинадики: Бир эр киши хотунни ҳақоратига чидайолмай ҳазрати Умар халифага шикоят қилиш учун бордилар.

Умарнинг уйларига яқинлашганида хазрати Умарни хотуни Умму Гулсум койиб турганини эшитиб, кўрдики, у хотунидан ҳам ортиқроқ экан. Ҳазрати Умар сўзини айтаолмай қайтган кишини тўхтатиб боисини сўради. Келган эр айтдиларки: «Менинг хизматим ҳал бўлди. Сизнинг хотунингиз меникидан ҳам ортиқроқ экан. Эшитиб шикоятимни айтишга хожат қолмади. Сиз шунда ҳам юмшоқ муомалада бўлиб турибсиз», Ҳазрати Умар айтдиларки: «Мен хотунимнинг ҳуқуқига тажовуз қилмайман, чунки мен билан дўзах орасида қалқон бўлиб турувчи пардадир. У киши билан қалбим ором топади. У билан харомдан сақланаман.

У уйимдан ҳар хил ташвиш билан чиқиб кетганимда уйимдаги хазиналаримнинг посбонидир ва молларимни сақлаб турувчи уйимнинг эгасидир. Бутун черкин бўлиб турган кийимларимни покиза этиб ювиб тозалаб қўядиганим ёки хизматкоримдир. Фарзандларимни туғиб, озода сақлаб, кўкрагидан кечаю-кундуз эмиздиргувчи, болаларимнинг онаси ва аввалги устозидир.

Албатта у хотуним бўлиши билан рўзгоримнинг новвойидир, ошпазидир. Унинг билан фахрланаман ҳар қанча каттиқ койиб урушсада кечириб, яхши муомалада бўламан унга юмшоқ, яхши гапираман». Хотунидан шикоятга келган эр айтдиларки: Менинг хотуним ҳам уйимнинг посбони, фарзандларимни кўчаларда сарсон-саргардон қилиб қўймайдурган меҳрибон онаси ва устозидир. Унга ҳеч зулм қилмайман, ул зулм қилиб ҳақорат қилса ҳам.

Оилали эркак ўз рўзғори тўғрисида муттасил қайғуриши, оиланинг бирлиги, унинг моддий ва маънавий таъминоти учун ўзини масъул деб билиши лозим.

Эркак кишининг маблағларини, диққат эътиборини ва муҳаббатини ўз уйидан бошқа жойларга қаратишини ислом қатъий ман қилади. Бу оғир жиноят бўлиши билан бирга оиланинг пойдеворига халал етказади ва бутун фаолиятига тузалиши қийин бўлган зарарлар келтиради.

Исломда оиланинг бошлиғи фақат эр ҳисобланади. У оиланинг бутун кирдикорларидан огоҳ бўлиб, оилавий муаммоларни ҳал қилиб бориши зарур ва лозимдур.

Эр оила бошлиғи сифатида бошқаларга намуна бўлмоғи лозим. Расулуллоҳ айтадилар: «Хиярукум, хиярукум ли-аҳлиҳи ва ана хайрукум ли аҳлий» яъни сизларнинг яхшиларингиз ўз аҳли аёлига яхши муомалада бўлганларингиздир. Мен ҳам оилам билан яхши муносабатдадурман».

Хотуннинг зиммасидаги эрининг ҳақи тўғрисида расулуллоҳдан ҳадислар зикр этилган. Бу тўғрида: Абу Лайс Самарқандий айтадиларки, Менга сахоба Абдуллоҳ ибни Бурайдадан хабар етди. Абдуллоҳ ибни Бурайда Расулуллоҳдан ривоят қиладилар. Расули Акрамнинг мўъжизаларини кўриб, у кишига сажда қилмоқчи бўлган бир арабийга Расулуллоҳ айтдиларки: Ҳақ субхонаҳу ва таолодан бошқага сажда қилиб бўлмайди, агар инсон фарзандларига сажда қилишни Оллоҳ буюрганда мен хотунни ўзининг жуфти ҳалоли эрига сажда қилишга буюрган бўлар эдим. Камоли эрининг ҳақини улуғлигидан дедилар. Оллоҳ ва Расул эрнинг розилиги хотунга худо розилигидир деган эдилар.

Чунки оилавий муносабат хотуннинг қанчалик эрини раҳнамо тутиши, уни ҳурматлаб унга итоат қилишига ҳам боғлиқ. Аёлнинг бевосита вазифаси: «Ҳусни хулқи яъни чиройли хулқи билан эри ишдан келганда уни яхши кутиб олиши, марҳабо ё сайидим ва аҳли байтимизнинг сайиди деб хурсанд этмоқлигидир.

Эри ишга кетаётганда кийимларини яхшилаб кўриб, кийгизиб қўйишни Фотима онамиз дўст тутганлар. Агар хафа кўринсалар мисол учун айтмоқ керакки: Сиз нимадан хафа бўлдингиз? Агар хафалигингиз охиратдан бўлса, Оллоҳ охиратингизнинг савобларини зиёда қилсин, агар дунё учун бўлса хафа бўлманг, Оллоҳ дунёлигимизга кифоя қилади, яъни шундай сўзлар билан хурсанд этмоқлари керак. Мендан сизга яхшилик етсун буюринг деб эркалатмоқ жоиз.

Беш вақт намоз ўқиган, рўза тутган эрнинг ҳаққини сақлаган, агар тоғни кўчиришга эри буюрган бўлса ҳам итоат этмоғи лозимдир.

Эрнинг рухсатисиз уйдан чиқмаслик, насл-насибани покиза сақлаш ўзининг кийимларини бировнинг уйига қўйиб кетмаслик, эрининг тўшагини бемаҳрамларга босдирмаслик, уй рўзғор ишларида тежамкор бека бўлиб, исрофгарчиликка йўл қўймаслиги лозим.

Расул Акрам салаллоҳу алайҳи васаллам айтганларки «Қиёмат» куни мусулмон аёлидан биринчи Оллоҳ Таолодан сўнг хонадоннинг ҳаққи, фарзандларини покиза ва озодалигини бошқариш, ўз эрининг буйруқларини қандай бажарганлиги тўғрисида савол-жавоб қилинади».

Анас ибни Молик ривоят қиладилар. Расулуллоҳ айтар эдилар.

«Албатта бир хотун беш вақт намозини ўқиса, бир рамазонда рўза тутса, ўзини бегона эркаклардан сақласа, ўз жуфти ҳалоли эрига итоат этса жаннатнинг қайси эшигидан хоҳласа кирсин» деб башорат бердилар.

Қиссадан ҳисса шуки, эр-хотун - оила устунларидир. Уларнинг ҳар бири зиммасида катта-катта масъулиятлар мавжуд. Уларни адо этишда бир-бирларига ҳамдам, ҳамфикр бўлишса оила мустаҳкам равнақ топади.

АВАЗХОН ҲОЖИ ХАЙДАР ўғли
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита ходими.

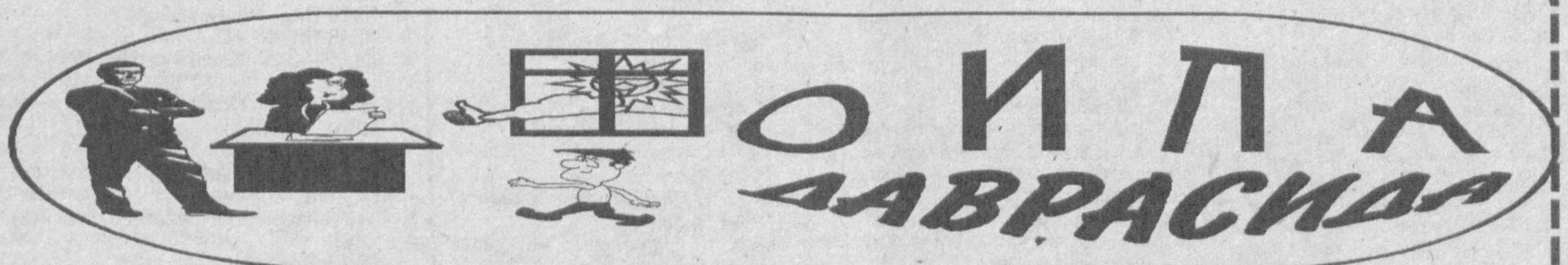

ЭҲСОН БИЛАН ОЛАМ МУНАВВАР...

«Саҳоват (очиқ қўллик) жаннат дарахтларидан бирики, унинг шохлари дунёга осилиб тушиб туради, ким унинг шохини ушласа, уни жаннатга олиб боради» (489).

Саҳоват гўёки равза дарахти,
Дунёга осилиб турар шохлари.
Бу шохлардин тутса қайсики мўмин,
Йўл олар шубҳасиз жаннатга сари.

«Кишиларга таом беринглар ва ширин сўз гапиринглар» (125).

Эҳсонни аяманг аҳли мўминдан,
Очу қашшоқларга ёзинг дастурхон.
Ширин сухан бўлинг башар зотига,
Дилларин шод этиб, бўлинг меҳрибон.

«Ким дуом қабул бўлсин, мушкулим осон бўлсин, деса, муҳтож ва фақир кишиларни ғамдан чиқарсин» (776).

Дуоси қабулин истаса ҳар ким,
Бўлсин деса агар мушкули осон,
Фақирларни ғамдан айласин фориғ,
Саҳоват бағишлаб, бўлсин мҳрибон.

«Аллоҳ Таоло наздида ҳақ сўзни гапиришдек севимлироқ садақа йўқ» (728).

Эҳсон билан олам мунаввар, гўзал,
Саҳоват соҳиби дилида сурур,
Оламни яратган Аллоҳ наздида
Ҳақ сўзни энг севимли садақа эрур:

«Чақирилган жойга меҳмондорчиликка боринглар» (6).

Меҳмоннавозликдир мўмин одати,
Ширин суҳбат бўлур яхшига насиб.
Чақирилган жойга боринг албатта,
Инсон эъзозига ҳурмат муносиб.

«Кимки закотни берса (адо этса), меҳмонни зиёфат қилса, бошига қийинчилик тушган муҳтожга молидан берса, бахил деган номдан қутулади» (328).

Кимки закот берса, меҳмонни севаса,
Муҳтожларга молин айласа инъом,
Аллоҳ шафқатига сазовор бўлиб,
Ундан узоқ бўлур бахил деган ном.

«Меҳмон кутмайдиган одамда яхшилик йўқдир» (974).

Меҳмонни ардоқлар саҳоват аҳли,
Хасислар меҳмондин ҳамиша безор.
Меҳмонни ҳар кимки истамас бўлса,
Ундан яхшилик ҳам келмагай зинҳор.

«Албатта, гапнинг тўғриси Аллоҳнинг китобидир» (184).

Гапларнинг энг тўғриси Аллоҳнинг китобидир,
Каломуллоҳ дастурдир мўминларнинг барига.
Аллоҳ кўрсатган йўлдан юрганлар топур нажот,
Ҳақ сўзлар қуёш бўлиб нур сочар дилларига.

Анвар ҲОЖИАҲМАД.

ВАФО

Вафо-инсон юрагининг ҳеч кимга буйсунмайдиган, ҳеч кимнинг буйруғига амал қилмайдиган, ҳеч кимнинг истагисиз мавжуд бўулгувчи, муқадаслиги ила жаннатга олиб боргувчи,нурлари метинни ҳам эритувчи, муаттарлиги етти иқлимни сархуш этгувчи азиз ва мунаввар туйғу.

-Вафо нурмиан, нимасан? Маконинг қаерда?

- Нурман, Имон ва Поклик орасидаман. Садоқат билан эгизакман.Маконим юракда.

-Недан мавжудсан ва недан нобудсан? Буйруқ бериб бўлурми сенга?

-Тангри яратган бандаси иродаси ила мавжудман. Ҳақсизлик бор жойда бўламан. Унинг иродаси менга буйруқдир.

-Аввал у охиринг, сарҳадинг борми сенинг?

-Аввалим имон, охирим имонсизлик. Чегара-сарҳад нима? Мен билмайман.

-Дўстинг ким, душманингчи?

- Дўст ўзим, душман менсизлик, вафосизлик. Вафосизлик эса ҳалокатим, фожиам.

-Вафо расминг қани, рангинг қанақа?

-Рангим севги, расмим кўп қай бирин айтай. Лайлигами ё Ширинга, Зуҳрагами ё Кумушга, Ойбарчингами ё Раънога, айт қайсисига тўхтай?

- Айт. Қайдан келдинг, ким онанг?

- Онам-Муҳаббат, борлигим-муҳаббат, ҳароратим-муҳаббат, қониму жоним ҳам муҳаббат, муҳаббат, муҳаббат...

Улуғбек МИРЗО АҲРОР

• Шифокор маслаҳати

КУН ҚИЗИГАНДА...

Республикамизнинг Марказий Осиё минтақасидаги энг иссиқ ҳудудлардан бири десак муболаға бўлмаса керак. Термиз шаҳрида айрим кунлари ҳароратнинг 50 даража атрофида, Андижонда эса сояда ҳарорат 43 даражадан юқори бўлганлиги қайд қилинган. Шу кунларда ҳам ҳарорат баланд бўлаётган ҳаммага аёндир.

Албатта, ҳароратнинг юқори бўлиши одам танасидаги физиологик жараёнларнинг мўътадил кечишига салбий таъсир кўрсатади.Инсон танасининг муҳим хусусиятларидан бири, унинг кескин ўзгарувчан муҳитга мослаша олишидир. Иссиқ иқлим шароитига мослашишда энг муҳими - танани чиниқтириш, иссиқ иқлимга хос кийиниш, овқатланиш, меҳнат ва дам олишни тўғри ташкил қилиш муҳим аҳамиятга эга.

Одам танасида мураккаб модда алмашиш жараёнида ҳосил бўладиган иссиқлик қуввати узлуксиз равишда ажралиб туради. Масалан, мушакларнинг бир кеча-кундузлаги ҳаракати туфайли танамиздан ўртача 2500-3000 катта коллориялик иссиқлик ажралиб чиқади. Бунча иссиқлик уч тонна сув ҳароратини бир даражага кўтариш мумкин. Қизиқарли томони шундаки, одам танасида иссиқлик қуввати ҳосил бўлиши билан бирга, атрофга иссиқликни тарқатиш жараёни ҳам содир бўлади. Бу жараённи минглаб тер безлари ишлаб чиққан тери юзасига томчи заррачаси сифатида чиқиши ҳамда тери юзидаги буғланиш ҳисобига амалга оширилади.

Инсонга терлашнинг берилиши парвардигорнинг ердаги халифига кўрсатган чексиз меҳрибонлиги десак бўлади. Негаки, кўпчилик қушлар, тулки, бўри танаси бундай имкониятдан маҳрумдир. Шунинг учун улар саратон иссиғида оғизларини катта очиб юришга мажбурлар. Уларнинг тер безлари асосан тилларининг юза қисмига жойлашган. Агар инсонда терлаш имкони бўлмаганида эди, танасининг ҳарорати бир соат ичида 1,5 даражадан кўтарилиб, 35-40 соатдан сўнг қайнаш нуқтасига етиши мумкин бўлади. Танамизда иссиқлик ошиши издан чиққан вақтларда ҳароратимиз 3-4 даражага кўтарилиши ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин.

Кимдир кўп терласа, бошқаси кам терлайди. Бунинг бир қанча сабаблари бор: ирсий мойиллик, кунлик ҳаво ҳарорати, суюқликни кам ёки кўп истеъмол қилиш, қуёш нурининг таъсири, шамолнинг тезлиги, ҳавонинг нисбий намлиги, уст кийимнинг ранги, матонинг тури ва бошқа омиллар бўлиши мумкин.

Ҳар бир киши кунига терлаганда 2-3 литр сув, 20-30 гр ош тузи, сувда эрувчи витаминларни йўқотиши табиийдир.

Иссиқ ҳаво ва қуёш нуридан одам танасида қуйидаги ҳолларни кузатиш мумкин: гипертермия-тананинг қизиб кетиши, димланиши, офтоб уриши, тананинг маълум миқдорда сув йўқотиши. Бундай кўнгилсиз ҳолатлар вазиятга қараб алоҳида ёки аралаш ҳолда бўлиши мумкин. Енгил гипертермия ҳолатида киши иштаҳасини йўқотади, чанқайди, лоҳас бўлади, уйқу босади, ҳарорати кўтарилиб, томир уриши, нафас олиши ва терлаши кучаяди. Ўрта гипертермияда эса юқоридагиларга бош оғриши, айланиши, нафас қисиши, юз териси кўкариши, кетиши ва тана бўшашиб кетиши ҳоллари қўшилади. Офтоб урганида эса, тана ҳарорати кўтарилиши билан бир вақтда, беъхушлик, лабларнинг кўкариб кетиши, қон томири уриши аввал тезлашиб, сўнгра сусайиши кузатилади, терлаш камаяди, айрим ҳолларда эса умуман тўхтаб қолиши мумикин.

Ташналикни қондириш мақсадида кўп сув ичиш ярамайди, чунки кучли терлаш оқибатида буғланишга улгурмай, тер оқа бошлайди, тана ҳарорати кўтарилади. Оқибатда иштаҳа пасайиши, дармонсизлик бошланиши ва қорин-ичак фаолияти бузилиши туфайли беморнинг ҳолати ёмонлашиши мумкин.

Юқоридаги кўнгилсиз ҳоллар содир бўлса беморни тезлик билан иссиқ ва қуёш нуридан соя-салқин ерга олиб, тананинг эркин нафас олишини таъминлаш, тоза сув ичириш, боши ва кўкрагига совуқ сув билан хўлланган латтани босиш керак. Беморнинг аҳволига қараб эса тиббий ёрдам кўрсатиш лозим. Бундай беморлар бошлари кўтарилган ҳолда бўлишига катта эътибор беришни унутманг. Беморга сув ичириш иложи бўлмаса ёки юзига сув сепгандан сўнг ҳам ўзига келмаса тез тиббий ёрдам бериш керак. Оқатланишга келганда сер ёғлик, кучли таомлар ўрнига тез хазм бўладиган, сабзавотларга бой, бироз шўртамроқ суюқ таомларни, истеъмол қилиш мақсадга мувофиқдир. Овқат асосий қисмини эрталабки ва кечки салқинда, тушки пайтда эса чанқов босар таомлар, шарбат ва меваларни тановвул қилинса яхши.

Уй шароитида тайёрланган мева шарбатлари, олча қўшиб қайнатилган туршак сувлари, яхна кўк чой, агар буларни иложи бўлмаганда турли минерал сувлардан фойдаланилса яхши бўлади. Ёз кунлари суюқликни эрта билан кечқурун тўйганча ичса зиён қилмайди. Туш маҳалида ортиқча ичиш тавсия қилинмайди. Акс ҳолда кўп ичилган сув ошқозонда ишқорий ҳолатни юзага келтиради. Ишқорий шароитда ошқозон ичакларда касал чиқарувчи микроблар тез кўпайиши инсонни касалланишига олиб келиши мумкин.

Бошдан то оёққача пахта ёки юпқа оқ юнгдан тўқилган матолардан кийим-бош кийиш мақсадга мувофиқдир. Катталар ва болалар ёз фаслида сочларини тез-тез устара билан қирдириб олдириб, оқ рангдаги дўппиларни кийиб юришлари айни муддаодир. Каттаю-кичик душ қабул қилиш ҳам нур устига нур бўлади.

А.ТОҲИРИЙ,
Тошкент врачлар малакасини ошириш институти ўқитувчиси.

ХАНДАЛАР

Қанча қариндошим борлигини жуда ҳам билгим келади.

- Мансабга мининг, биласиз, қўясиз.

****

Автобусда:

- Уялмайсанми? Ёнингда турган чолга жой бер.

- Э, қизиқмисиз, бу чол бобом-ку!

****

Буғундан бошлаб янги ҳаёт бошламоқчиман. Сен нима дейсан?

- Нима ҳам дердим, туғилган кунинг билан табриклайман,

****

- Бугун нега мактабга бормадинг?- сўради ота ўғлидан.

- Эртага сен эмас, мактабга отанг келсин, деганди ўқитувчимиз.

****

- Дўстим Франция сафарида ўзаро мулоқотда роса қийналган бўлсанг керак?

- Нега энди.

- Француз тилини билмайсан-ку?

- Аксинча мен эмас, улар қийналишди.

Тўпловчи Аҳрор САМАРИДДИНОВ.

ТЕЛЕДАСТУР

12—18 август

ДУШАНБА, 12

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».

*

8.30 Эстрада қўшиқлари.
9.00 «Замин фидойилари». Телеочерк.
9.25 «Тилга эътибор...»
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Эртаклар яхшиликка етаклар...» «Фотиманинг саргузаштлари». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.
11.00 «Жараён». Публицистик кўрсатув.
11.25 «Фан фидойилари». Академик Теша Зоҳидов.
11.55 «Бошсиз чавандоз». Бадиий фильм.
13.30 «Камондаги қалб». Мусиқий композиция.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эркатой».
18.20 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Истиқлол жамоли».
18.50 «Мозийдан садо».
19.05 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Солиқ ва бож — иқтисодиётимиз таянчи».
21.25 «Зарчашма».
21.45 «Мусиқа ҳиёбони».
22.05 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.30 «Морена Клара». Телесериал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Нурафшон» — «МҲСК».
00.40 Тунги тароналар.
00.50 — 01.00 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Услуб» (мода янгиликлари).
18.25 «Палитра».
18.55 «Мультфейерверк».
19.20 «Клип-антракт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Камертон».
20.10 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Курьер».
21.20 «Прайм-тайм».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.40 — 23.30 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ўзбектелефильм» таништиради: «Гуллар юртининг дурдоналари».

*

Россия жамоат телевидениеси
18.10 — 20.35

*

20.35 «Дорбоз Тошкенбоевлар». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

СЕШАНБА, 13

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.
9.00 Биржа ва банк хабарлари.
9.15 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Най».
9.30 «Тараққиёт». Публицистик кўрсатув.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
10.30 Инглиз тили.
11.00 «Сиҳат-саломатлик».
11.30 «Шарқдан нур таралур...» Адабий кўрсатув.
12.00 Футбол шарҳи.
12.15 «Оловуддиннинг сеҳрли чироғи». Бадиий фильм.
13.35 Лирик концерт.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.15 ЎзТВ хазинасидан. Иззат Султон. «Имон». Видеофильм. 1-қисм.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эртак».
18.25 «Спорт. Спорт. Спорт».
18.40 «Виждон». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дурдона».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Бизнес-академия».
21.15 «Оҳанглардан таралган меҳр».
21.40 «Альманах-TV». Д.Д.Д. ва бошқалар.
22.15 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Сурхондарё вилояти.
22.45 «Замон».
22.50 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Умид чечаклари».
23.00 «Мусиқий саёҳат».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Чилонзор» — «Шаҳрихон».
00.40 Тунги тароналар.
00.55 — 01.00 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.15 «Блиц». Фотокўрик.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «АРТ-журнал».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35 — 00.35 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Тараққиёт сари йўл».

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.35

*

20.35 «Тоғ кўллари сирлари», «Ёз оқшоми». Телефильмлар.

*

Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЧОРШАНБА, 14

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Кекса санъаткорлар».
9.00 «Катта хирмон йўлида». Публицистик кўрсатув.
9.25 «Бола бошидан...».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Обидалар — руҳият рамзи».
10.30 Алифбо сабоқлари.
11.00 «Жаннат — оналар оёғин остидадур...». Публицистик кўрсатув.
11.30 «Кичкинтой» устахонаси.
12.00 Рақслар олами.
12.30 У. Гаджибеков. «Аршин мол-олан». Аброр Ҳидоятов номидаги ўзбек драма театрининг спектакли.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 14.55 ЎзТВ хазинасидан. Иззат Султон. «Имон». Видеофильм. 2-қисм.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун концерт.
18.25 «Замон билан ҳамнафас».
18.40 «Пойтахт концерт залларида».
19.00 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.20 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Фольклор-этнографик жамоаларининг «Зилол» телевизион фестивали.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.15 «Оҳанглар оғушида».
21.25 «Диёнат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
21.45 «Мен Ватанни мадҳ этаман...».
21.55 «15 дақиқа спорт ҳақида».
22.10 «Автоолам».
22.25 «Морена Клара». Телесериал.
23.10 «Сўз Сизга». Ёшлар учун кўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.20 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб...».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Гиннес-шоу».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.55 — 23.55 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ўзбектелефильм» таништиради: «Заргар».

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.35

*

20.35 Эълонлар.
20.40 «Жонли сайёра».

*

Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ПАЙШАНБА, 15

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Болалар учун. «Она шаҳрим».
8.55 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
9.10 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Мусаввир нигоҳи».
9.20 «Хотира». Шарофиддин Шарипов.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Санъат ғунчалари».
10.35 «Оналар мактаби».
11.05 «Олтин занжир». Бадиий фильм.
12.30 Ўзбек куйларидан концерт.
13.00 «Маърифат» видеоканали.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.10 «Ҳаворанг атиргул». Болалар учун фильм.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Катта танаффус».
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Омонлик тилаймиз!».
18.55 «Аввал иқтисод...».
19.10 «Кўзгудаги акс». Фототанлов.
19.20 «Дилнавоз садолар».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Мутойиба».
21.35 «Дилнавоз садолар».
22.00 «Одобнома».
22.10 Ҳиндистон мустақиллиги кунига. «Жаннат». Бадиий фильм. 1-серия (Ҳиндистон).
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Жаннат». Бадиий фильм. 2-серия (Ҳиндистон).
01.15 Тунги тароналар.
01.25—01.35 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка сири». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Автосалон».
20.15 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Хобби-холл».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35—00.35 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Оддий кун». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.35

*

20.35 «Ўзбектелефильм» таништиради: «Зарафшон».
20.55 Эълонлар.

*

Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЖУМА, 16

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Санъат олами».
8.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.15 «Севимли саройимиз».
9.40 «Кашф этилаётган имкониятлар». Публицистик кўрсатув.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Шоҳруҳ» клуби.
10.30 «Катта бўлишни ҳоҳламайман». Бадиий фильм.
11.55 «Халқ ижодиёти». «Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам» достони. 1-кўрсатув.
12.30 «Ислоҳот ва масъулият». «Мингдан бир имконият».
13.00 «Қирқ ҳунар ҳам оз...».
13.30 «Жонона келибдур...» Рушель Рубинов, Ўктам Аҳмедов.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.10 «Олти жаҳонгашта». Болалар учун фильм.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Митти юлдузлар».
18.25 «Офарин».
18.50 «Йигит омон бўлса...»
19.10 Бизнес ҳафта якунлари.
19.20 «Ўзбекистон — Ватаним маним!»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Эртага — шанба».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Мустақиллик солномаси».
21.25 «Ривоят».
21.35 «Таниш ва номаълум».
22.00 Маслаҳат.
22.20 «Морена Клара». Телесериал.
23.00 «Мафтункор чеҳралар».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Бизнес ҳафта якунлари.
00.05 Тунги тароналар.
00.15—00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Бизнес-уик».
19.00 «Сизнинг имконият».
19.10 «Мусиқа, холос».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.15 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.20—23.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Мусаввир». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.15 — 20.35

*

20.35 «Мусиқий учрашувлар». «Шаҳзод» гуруҳи.

*

Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 Янгиликлар.
22.30 — 23.50 Киноклассика. Акиро Куросаванинг «Кугемуша» фильми. 1-серия.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ШАНБА, 17

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Диққат, премьера: Рустам Маъдиев, Фарҳод Олимов. «Девона». Муқимий номидаги Ўзбек мусиқали театрининг спектакли.

«Ёшлик» студияси намойиш этади:

10.45 «Тараннум». Мусиқий дастур.
11.15 «Менга сўз беринг!».
12.15 Вилоят студияларининг телевизион фестивали.
12.35 «Ёлқин». Тележурнал.
12.55 «Хазина».
13.15 «Экран хандаси».
13.35 «Халқ ижодиёти». «Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам» достони. 2-кўрсатув.
14.10—14.40 «Ёшлар ижоди». Баҳодир Иброҳимов ва Инобат Собирова.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Ҳайрат».
18.45 «Сиз севган қўшиқ».
19.05 «Мактуб».
19.15 «Оққуш».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Оҳанглар оғушида».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Ишингиз бароридан келсин!».
21.20 «Ўзбекистон — Ватаним маним!»
21.35 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.55 «Мусиқа салтанати».

«Тунги ёгду».
Дам олиш дастури:

22.15 «Заковат».
22.25 «Мўъжиза».
22.40 «Имкон чўққилари».
22.55 «Леди Жейн». Бадиий фильм.

II

9.00 «Мультдаста».
9.15 «Боланинг тили...»
9.25 «Табиат шифохонаси».
9.35 Дилором наволар.
9.45 «Таманно».
9.55 «Йўловчи ва транспорт».
10.00 «Мусиқий майдонча».
10.25 Видео янгиликлари.
10.45 Видео—«О».
12.25—13.25 «Спорт қитъаси».

***

18.00 «Мультто́плам».
18.20 «Жозиба».
18.30 Эълонлар.
18.35 Телесериал. «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. 1-фильм. «Онаизор» (Миср Араб Республикаси).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.15 «Дубляж».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.

«Шанба оқшоми».
Дам олиш дастури:

21.00 «Зиндаги ёҳуд муҳаббат».
21.20 «Алмисоқдан қолган дўкон».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10—23.50 Видео — «О».

III

17.55 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.05 — 20.35

*

20.35 Эълонлар.
20.40 Киноклассика. Акиро Куросаванинг «Кугемуша» фильми. 2-серия.

*

Россия давлат телевидениеси
22.00 — 22.30

*

22.30 — 22.55 «Асрларга татигулик». Телефильм.

IV

«Чинор» видеоканали:

10.00 «Замандас».
10.30 «Безнен мирас».
11.00 Эълонлар.
11.05 «Чинсен».
11.35 Эълонлар.
11.40—12.50 Болалар учун фильм. «Буюк ҳайвон ўргатувчи».

* * *

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЯКШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан!».
11.00 «Қувноқ стартлар». Саралаш мусобақалари.
11.45 «Ташриф». Дам олиш дастури.
12.15 «Етти хазинанинг бири». Балиқчилар кунига бағишланади.
12.35 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 4-қўй.
13.15 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «МҲСК»— «Атласчи».
14.00—15.00 «Болалигим — пошшолигим». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «LEGO» сайёраси».
18.15 «Виждон». Телесериал.
19.00 «Келгуси ҳафтада».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Юлдузлар».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Буюк келажак сари. «Мустақиллик солномаси».
21.25 Илҳом сатрлари.
21.30 «Шахс ва бахс».
21.55 «Бу мунис лаҳзалар». Мусиқий кўрсатув.
22.10 ЎзТВ экранида премьера. М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 5-қўй.
22.50 Футбол олами.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 «Келгуси ҳафтада».
00.15 Тунги тароналар.
00.25—00.35 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мультто́плам».
9.20 «Жозиба».
9.35 «Компьютер-Осиё».
9.55 «Дубляж».
10.05 «Зиндаги ёҳуд муҳаббат».
10.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
10.35 Видео—«О».
12.15—13.15 «Спорт қитъаси».

***

18.00 «Мультдаста».
18.20 «Боланинг тили...»
18.35 Эълонлар.
18.40 «Табиат шифохонаси».
18.50 Дилором наволар.
19.00 «Таманно».
19.10 «Дармон».
19.20 «Транспорт ва йўловчи».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Сиздан ишорат». Мусиқий кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Телесериал. «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. 2-фильм. «Онаизор» (Миср Араб Республикаси).
21.50 «Даракчи».
22.00 Видео янгиликлари.
22.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.00—00.40 Видео — «О».

III

17.05 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси
17.15 — 22.25

*

22.25 Эълонлар.

*

Россия давлат телевидениеси
22.30 — 00.10

*

00.10 — 00.35 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
10.40 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.10 «Жонли сайёра».
12.30 Эълонлар.
12.35 «Парле ву франсэ?» Француз тили ҳамма учун.
13.05 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
13.35 «Учувчи шифокорлар». Телесериал (Англия).
14.15 Эълонлар.
14.20 «Оқ соя».
14.50 «Киносалон». Аль Пачино ва Шон Пен Брайн де Пальманинг «Карлито йўли» фильмида.

*

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

SPORT

ОЛТИН ТЎП

Кўпчилик, футбол мухлислари Францияда ҳар ҳафтада чоп этиладиган «Франс футбол» ҳафтаномасини мунтазам равишда Европанинг энг яхши футболчиси деган совринни бир неча ўн йиллардан бери таъсис этиб келаётгани ҳақида билишса керак.

1956 йилдан бошлаб, ҳозиргача «Франс-футбол» ҳафтаномаси, журналларнинг сўровларини инобатга олиб, ҳар йилнинг якуни бўйича ўтказилган Европа футбол ассоциациясига қарашли бўлган кўплаб мамлакатларнинг терма жамоалари орасида ўтказилган мусобақаларнинг энг яхши футболчисини аниқлаб келмоқда. Биринчи бўлиб, бу совринга 1956 йили Англиянинг «Блекпул» жамоасининг ўйинчиси Стэнли Мэтьюз сазовор бўлган. Собиқ иттифоқ республикаларининг жамоаларида ўйнаган машҳур дарвозабон Лев Яшин (Москванинг Динамо дамоасидан, 1963 йили) 1975 йили Киевнинг Динамо жамоасининг ҳужумчиси Олег Блохин, 1986 йили Киевнинг Динамо жамоаси ҳужумчиси Игорь Беланов, 1983-1986 йилларда қаторисига уч маротаба франциялик, аммо италиянинг «Ювентус» жамоаси ўйинчиси Мишель Платини, 1988, 1989 ва 1992 йилларда голландиялик, аммо Италиянинг «Милан» футбол жамоаси ўйинчиси Марко Ван Бастен, уч маротаба Голландиянинг «Алекс» жамоаси ўйинчиси Кройф, икки маротаба Германиялик Франс Бекенбауэр, икки маротаба англиялик аслида, Германиянинг «Гамбург» жамоасида тўп сурган Кевин Киган ва бошқалар шундай нуфузли совринга сазовор бўлишган. 1995 йилнинг якуни бўйича эса бундай нуфузли соврин либериялик, ҳозирда Италиянинг «Милан» футбол жамоасининг ўйинчиси Жорж Веага насиб этди. Жорж Веа ҳатто Германиянинг Бовария жамоасини ҳужумчиси Юрген Клисманн ва финляндиялик аслида Голландиянинг «Аякс» жамоасини ўйинчиси Яри Литманенни бу борада ортда қолдирди.

Жорж Веа аслида либериялик. Либерия ҳақида жаҳон мамлакатлари орасида қандай маълумот бор деган савол тушиши табиийдир. Бизнингча Либерия ҳақида кўпчилик яхши маълумотга эга бўлмаса керак. Бир французми, англияликми, поляк ёки аргентиналикка савол берилса, улар бир неча лаҳза ичида ўйлаб туриб, Либериями, ҳа эшитганмиз, уларда жаҳон бўйича энг катта флот бўлса керак дейишса, бошқалари — ҳа, либериями, у ерда доимий тарзда урушлар бўлиб туради, деб жавоб беришади. Яқинда эса Францияда ҳар ҳафтада чоп этиладиган «Экип магазин» деб номланган ҳафтаномада, Африкада жойлашган Либерия давлатининг ҳозирда энг қимматбаҳо бойлиги, бу унинг фарзанди, ҳозирда Европа футболининг юлдузи Жорж Веадир, деб таърифлади.

У. МИРЗО АХРОР

ХАЛҚ БАНКИ ОМОНАТЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Республикаси Халқ банки инфляция даражасининг пасайиши, миллий валютамиз — сўмнинг қиймати ошиб бориши муносабати билан 1996 йил 1 августдан талаб қилиб олингунча омонати бўйича фоиз ставкасининг йилига 20 % миқдорида белгиланганлигини маълум қилади.

«ДОН КИХОТ»НИ ВАРАҚЛАГАНДА

«Дон Кихот»ни варақламаган, ақалли бу машҳур номни эшитмаган одам камдан-кам топилса керак. Жаҳон адабиётининг ёрқин намуналаридан бири бўлган шу асар муаллифи Мигель де Сервантес Сааведра вафотига бу йил 380 йил тўлди. Келаси йили испаниялик улкан адиб таваллудининг 450 йиллиги бутун жаҳонда, жумладан Ўзбекистонда ҳам муносиб тарзда ўтишига шубҳа йўқ. Чунки «Дон Кихот» орқали испан халқининг атоқли фарзанди ўзбеклар учун ҳам ардоқли бўлиб қолган. Газетамизнинг бугунги сонида нозиктаъб ўзбек китобхонларига «Дон Кихот»нинг бетакрор саҳифаларидан парчалар ҳавола этиб, атоқли адиб руҳини яна бир карра шод этишни лозим топдик.

Сервантес дейди:

Орзу ҳақиқатга яқин, амалга ошиши мумкин бўлган тақдирдагина яхши орзудир.

* * *

Утмишдаги машҳур ва манзур одамларнинг бирортаси ҳам туҳмат ва ғийбатдан қутулолган эмас. Масалан, Юлий Цезарни олайлик. Ботирларнинг ботири, бағоят донишманд ва жасур лашкарбоши бўлган шундай одамни ҳам амалпарастлигу нопокликда айблашган. Шавкати, маҳоратлари билан Буюк деган ном олган Искандар ҳақида ароқхўр деб гап тарқатишган.

* * *

Эзгуликнинг йўли тор бўлади-ю, ёвузликники кенг. Бироқ кенг ва яланг йўл ўлимга, эзгуликнинг тор ва машаққатли йўли эса ҳаётга, яъни мангу ҳаётга олиб келади.

* * *

...Шон-шуҳратга ўчлигимиз ҳеч қачон сўнмайди. Тиш-тирноғигача қуролланган Горацийни Тибр дарёсига ўзини ташлашга нима мажбур қилган? Нима учун Луций ўз қўлини куйдирган? Цезарни Рубикондан ўтишга нима ундаган? Шон-шуҳрат йўлида қилинган бу ҳаракатларнинг ҳаммасини бандалар олий мукофот ҳамда абадийлик деб билганлар. Бироқ шон-шуҳратга интиларканмиз, ор-номус ҳамда яхшилик чегарасидан чиқиб кетмаслигимиз керак. Полвонларни енгиш билан ғурурни йўқотишимиз, олижаноблик билан ҳасадни, вазминлик билан ғазабни, овқатдан нафсимизни тийиш билан очкўзликка мойилликни, тинимсиз дарбадарлик билан ялқовликни енгишимиз лозим. Доимо ҳақиқий шуҳратга ҳамроҳ бўладиган мақтовга ана шундай эришилади.

* * *

Кўнглимга худди ўз бошпанасидек ғам-қайғу ҳамда кулфат уя қуриб олган, бироқ шундай бўлишига қарамай қалбимда бошқаларнинг ғамига ҳамдард бўлиш учқуни ҳам сўнмаган.

* * *

...Ҳеч ким ўз яқинини ғазаблантирмасин. Ҳатто бечора мушукнинг ҳам ғашига тегиб, бурчакка қисиб борсангиз шердай олишади. Ахир, мен одамман-ку, агар ғашимга тегилса, қўлимдан нималар келиши ёлғиз Худонинг ўзига аён.

* * *

Баъзи бир кишилар такаббурона шуҳратпарастлик йўлидан, бошқалари эса пасткашлик ва қулларча хушомадгўйлик йўлидан, учинчи хиллари алдаш, мунофиқлик, тўртинчилари эса ҳақиқий эътиқод йўлидан борадилар.

* * *

Ичкиликни хурмачангга қараб ич, билиб қуй, меъёридан ортиқ ичган киши сир сақлолмайди, сўзининг устидан ҳам чиқолмайди.

* * *

Кўп ухлама, кимки қуёш билан баравар уйғонмаса, куннинг гўзаллигидан баҳраманд бўлолмайди.

* * *

Озодлик — Тангри инсонларга ато қилган бахт-саодатнинг энг мўътабаридир. Ер қаърида ва денгиз тубида яшириниб ётган жамики хазинаю бойликлар унга тенг келолмайди. Озодлик йўлида, шон-шарафни ҳимоя қилгандек, жонни тикиш мумкин ва зарур. Тутқинлик эса аксинча, инсон бошига тушадиган фалокат ва бахтсизликларнинг энг каттасидир. Бировнинг нони бировга татимайди, унинг хайр-саховати ва марҳамати олижаноб кишилар қалбига кишан уради. Пешонасига битилган бир бурда нонни миннатсиз ейдиган кимса оламда энг бахтиёр одамдир, унинг ҳеч кимдан тили қисиқ бўлмайди.

* * *Ц

Олимлар машҳурлик ва тўқчиликка қаттиқ меҳнат қилиш, оч қолиш, қашшоқлик, бош қотириш, ошқозонни бўш сақлаш ва бошқа нарсалар эвазига эга бўлади.

А. Пардаев тайёрлади.

ИШОНЧ

Бош муҳаррир Саидакром САИДВАЛИЕВ

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир қабулхонаси — 56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари — 56-52-89
Масъул котиб — 56-52-78

БЎЛИМЛАР

Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт — 56-82-79. Ахборот ва спорт — 56-87-63. Маънавият ва маданият — 56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш — 56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ — 56-85-66.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:

Андижонда — 5-23-10. Бухорода — 3-50-10. Гулистонда — 2-24-98. Жиззахда —3-82-18. Навоийда —3-41-99. Наманганда — 6-22-10. Нукусда — 2-44-46. Самарқандда — 35-64-24. Термизда — 2-70-07. Тошкентда — 56-82-79. Фарғонада — 24-58-43. Урганчда — 6-03-40. Қаршида — 5-33-71.

Муҳарририятга келган қўлёзмалар (2 оралиқда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Таҳририят воситачилик қилмайди. Мақолалардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр- мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

- Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
- Сешанба ва жума кунлари чоп этилади.
- Сотувда эркин нархда.

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

- Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.

Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.

- IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди Офсет усулида босилди. Формати А-2, ҳажми 2 босма табоқ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Нусхаси — 27.999. Буюртма Г- 0453. Босишга топшириш вақти — 20.00. Топширилди 21.00. Масъул навбатчи: Холхўжа МИРЗАЕВ

1 2 3 4 5 6